Туркистон бир, ватан бир

Туркистон

Ёшларнинг ижтимоий-сиёсий газетаси

1993 йил 3 июнь • Пайшанба • № 63 (14091) ترکستان * TURKİSTAN Нархи 10 сўм.

ВАТАН СЕНИКИДИР, БОЛАЖОН!

Нима бўлганда ҳам сенинг бахтинг бутун, болажон.

Балки ёнингда турган мўъжаз кўзага туширилган тасвир мустақил давлатимизнинг рамзи эканлигини ҳали билмассан! Аммо мурғак онгинг билан уқиб ол. Шу эгнингдаги беқасам тўнни, бошингдаги дўппини ҳеч бир кимсадан ийманмай, мағрур кийиб юргин, дея ота-боболаримиз не-не курашлардан ўтишди. Ҳайрият, бугун улар орзу қилган ўшал мунаввар кунлар сену-бизнинг ҳамроҳимиз.

Камолингга кўз тикиб турган шу юрт, шу эл хизматига ярай деб, эрта бир кун илм ўчоғи — мактаб ҳовлисига қадам қўясан. Илло, мамлакатни тараққиётга элтувчилар ҳар вақт маърифатли фарзандлар бўлғусидир. Бугун устозлар сен ва тенгдошларинг ғурур билан кўкракка тақиб юргувлик нишон ҳақида ўйлашаётган бўлса, ажаб эмас. Ажаб эмаски, эртага сизлар шу нишонни тақиб, озод Ватан ҳақидаги мадҳиямизни баралла куйлагайсизлар.

Ҳа, болажон, сенинг келажагинг нурли. Чунки сен довруғи етти иқлимни тутган буюк алломаларнинг набирасисан. Шу улуғ боболардан мерос бўлиб келаётган шону-шарафга доғ туширмай, уни янада юксакликка кўтариш сенинг бурчинг.

Унутма, ҳар инсон қалбида ниш урган Ватан туйғуси бамисоли чиннидек нозик бўлади. Уни болаликдан кўз қорачиғидек асраб-авайлаш керак. Меҳр билан парваришлаш лозим.

Ватан сеникидир, болажон. Шу Ватан бахтига бошинг ҳамиша омон бўлсин!..

С. РАУФ,

И. ХЎЖАЕВ сурати.

ЭРТАМИЗ ИСТИҚБОЛИ УЧУН

Янги котиб сайланди. Унинг фаолияти янги бир даврга — ташкилотнинг янгича йўналишда фаолият кўрсатаётган бир пайтларига тўғри келди. Бугунги мураккаб жараёнга тўғри баҳо бериш, унинг туб моҳиятини илғаб олиш ва шу аснода ташкилот ишларини ривожлантириш, эртанги кун истиқболини таъминлаш чора-тадбирларини ўйламоқ керак. Бунинг учун котиб ҳаммасини бир бошдан қайта кўриб чиқишга, ўқиб-изланишга ва астойдил ҳаракат қилишга бурчлидир. Акс ҳолда...

Тошкент Ёшлар Олийгоҳига республиканинг барча жойларидан Ёшлар Иттифоқи қўмитасига янги сайланган биринчи котиблар, котиблар йиғилдилар. Улар бу ерга жойларда ёшлар хизматини ташкил этиш, янги иш шаклларини яратиш, иқтисодий, ҳуқуқий саволларга жавоб олиш, ёшларга доир масалалар билан шуғулланувчи ва уларга тегишли бўлган ташкилотлар, уюшмаларнинг жамиятдаги аҳамияти юзасидан фикрлашиш, ўзаро тажрибаларни ўрганиш учун келишган.

Ёшлар Иттифоқи Марказқўми, Ёшлар олийгоҳи маъмурияти котибларини қайта тайёрлашга оид машғулотлар дастурини мазмунли ва қизиқарли яратиш учун астойдил жон куйдирдилар. Бир қатор тегишли тадбирлар белгиланди.

Марказқўм биринчи котиби Адҳамжон Орзиматов машғулот тингловчиларига республика Ёшлар Иттифоқидаги бугунги аҳвол, амалга ошираётган ишлар, келажакдаги мақсад-режаларидан сўзласа, Ўзбекистон Олий Кенгаши ёшлар билан ишлаш қўмитаси раиси Алишер Аъзамхўжаев давлатнинг ёшларга оид сиёсатини ҳаётга тадбиқ этиш юзасидан фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашди.

Янги сайланган биринчи котиблар Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши котиби А. Саидов, бўлим мудири И. Абдуқодиров, Тошкент вилояти кенгаши биринчи котиби Ўктам Турғуновлар билан учрашдилар.

Президентлик девони етакчи консультанти Омон Матжон, «Туркистон» газетаси Бош муҳаррири Жаббор Раззоқов билан бўлган суҳбатлар мустақил Ўзбекистон тараққиёти, халқ турмуш фаровонлиги, маданияти, бу масалада давлатнинг олиб бораётган сиёсати ва ёшларнинг жамият олдидаги ўрни ва вазифалари ҳақида маълумот берди.

Ёшлар муаммоларини ёритишда оммавий ахборот воситаларининг аҳамияти ва вазифалари ҳақидаги баҳс-мунозара Ёшлар Иттифоқи Марказқўми котиби Қ. Жуманиёзов, «Туркистон» газетаси Бош муҳаррири ўринбосари А. Аҳмедов, Республика телерадиокомпаниясининг ходими А. Камоловлар иштирокида бўлди. Унда матбуот, маърифат, мафкура мавзуларида атрофлича фикр-мулоҳазалар билдирилди. Мустақил Ўзбекистон ёшларида ватанпарварлик, миллий ғурур, миллатга, халққа садоқат туйғуларини шакллантириш ва тарбиялаб боришда барча биргаликда ҳаракат қилиши кераклиги таъкидланди.

Тингловчилар Ўзбекистоннинг ташқи сиёсати асосий йўналишлари принциплари ҳақида ташқи ишлар вазирлиги ходими Т. Ҳабибуллаевнинг нуқтаи назари, шарҳларини эшитдилар.

Ўқув жараёнида котиблар Тошкент шаҳар Ёшлар Иттифоқи ташкилотлари фаолияти, илғор тажрибалари, янгиликлари билан танишдилар. Бу борада Ҳамза тумани Ёшлар Иттифоқи Қўмитаси олиб бораётган иш усуллари намуна сифатида ўрганилди.

Хуллас, янги сайланган котиблар учун олийгоҳдаги машғулотлар, таниқли ёзувчи, шоирлар билан ўтказилган учрашувлар, маданий-бадиий тадбирлар, спорт мусобақалари шунчаки номига эмас, балки ҳақиқий маънодаги ўқув жараёни бўлди.

Эндиги гап эса уларнинг ҳаётга ўз самарасини бериши ва янги босилаётган қадамларда ўз изларини қолдиришидадир.

М. ҚУРБОННИЁЗОВА.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ФАРМАЦЕВТИКА САНОАТИ («ЎЗФАРМСАНОАТ») ДАВЛАТ-АКЦИОНЕРЛИК КОНЦЕРНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Дори-дармонлар ва биологик моддалар ишлаб чиқарувчи бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш, фармацевтика саноатини янада ривожлантириш ва республика аҳолисининг доривор моддаларга бўлган эҳтиёжини яхшироқ қондириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, «Ўзкимёфарм» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Вакцина» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон кимё технологияси ва катализи илмий-тадқиқот институти, кимё ва пахта целлюлозаси технологияси илмий-тадқиқот институтининг Ўзбекистон фармацевтика саноати («Ўзфармсаноат») давлат-акционерлик концернини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон фармацевтика саноати («Ўзфармсаноат») давлат-акционерлик концерни:

Ўз фаолиятида Вазирлар Маҳкамасига ҳисоб бериб туради;

бирлашмаларни, корхоналарни ва мулкчиликнинг барча шаклларидаги ташкилотларни акциялар билан таъминлаш принциплари асосида уларни ихтиёрий бирлаштиради ҳамда ташкилотларнинг хўжалик мустақиллигини ва юридик шахс ҳуқуқларини сақлаб қолади;

Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунлари ва Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган низом асосида ишлаб чиқариш — хўжалик фаолиятини амалга оширади;

фармацевтика саноатини ривожлантириш учун марказлаштирилган тарзда концернга ажратиладиган капитал маблағлар ва моддий-техника заҳиралари лимитлари жамғармаларини сақлайди ва тақсимлайди;

концерн таркибига кирувчи бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотларни акционерлик, жамоа, қўшма корхоналарга ва мулкчиликнинг бошқа турларига айлантириш, жумладан, бу ишни хорижий юридик шахслар, фирмалар ва давлатлар иштирокида амалга ошириш тўғрисида белгиланган тартибда таклифлар киритади.

3. Қуйидагилар «Ўзфармсаноат» концернининг асосий вазифаларидир:

дори-дармонлар яратиш ва уларни ишлаб чиқаришни ташкил этиш, аҳолининг, даволаш-профилактика муассасаларининг дори-дармонларга, биологик моддаларга, бошқа тиббий ва санитария гигиена маҳсулотига бўлган эҳтиёжини қондиришга оид тадбирларни амалга ошириш;

фармацевтика саноатини комплекс ривожлантириш, ушбу тармоқ корхоналарини ҳудудий жиҳатдан жойлаштиришни такомиллаштириш, табиатни муҳофаза қилиш сиёсатини ўтказиш масалалари юзасидан давлат ҳокимияти ва бошқарувнинг республика ҳамда маҳаллий органлари билан ҳамкорлик қилиш;

доривор воситалар ва уларни ишлаб чиқариш технологияларини яратиш соҳасида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бошқа вазирликлар ва идоралар билан биргаликда ягона илмий-техника сиёсатини ўтказиш;

Республикамизда доривор моддалар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, хорижий шериклар билан илмий-техникавий ва иқтисодий ҳамкорликни такомиллаштириш ва кенгайтириш ҳисобига уларни четдан харид қилишни қисқартириш дастурини ишлаб чиқиш ва изчил амалга ошириш.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 20 кун муддат ичида «Ўзфармсаноат» концернини ташкил этиш ва унинг фаолияти масалаларига доир қарор қабул қилсин, концерн тузилмаси ва уставини тасдиқласин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 2 июнь.

РОССИЯ — ЎЗБЕКИСТОН: ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

Республикамиз билан Россия Федерацияси ўртасида давлатлараро муносабатлар, дўстлик ва ҳамкорлик асослари юзасидан тузилган шартнома иккала мамлакат алоқаларининг ривожланишида муҳим омил бўлмоқда. Шартнома имзоланганининг бир йиллиги муносабати билан мамлакатимизнинг Россия Федерациясидаги элчиси Юсуф Абдуллаев РАТА — ТАСС мухбири билан суҳбатлашди. Суҳбат чоғида шартнома имзоланганидан буён ўтган вақт мобайнида томонлар сиёсий, иқтисодий, ҳарбий, илмий-техникавий йўналишларда фаол ҳамкорлик қилгани таъкидланди.

Ю. Абдуллаев Россиянинг МДҲ таркибида тутган ўрнини юқори баҳолаб, Ўзбекистон ҳам МДҲга аъзоликнинг қатъий тарафдоридир, деди.

(ЎзА).

ШУ СОНГГИ ХАБАР

ТЕСТДАН ЧЎЧИМАНГ!

Республика олий ўқув юртларида кириш имтиҳонлари тест йўли билан олинишини назарда тутиб, Андижон давлат тиллар педагогика институти қошида кирувчилар учун пулли тайёрлов курслари ташкил этилди.

Бу ерда тест синовларига тайёрлаш ўрта мактаб дастури асосида ўтказилади. Курс тингловчилари танлаган мутахассислигига қараб, икки ой мобайнида 12 та фандан тест синовига тайёрланади. Курс ташкилотчилари машғулотларни умумтаълим мактабларида дарслар тугаганидан кейин бошламоқчи. Уларни малакали мутахассислар ўтказиши кўзда тутилган.

«ҲАЛИ МИЛЛИОНЕР БЎЛАМИЗ»

Олтиариқ тумани Ёшлар Иттифоқи қўриқ «Қизилтепа» жамоа хўжалиги билан ҳамкорликни йўлга қўйди. Бу бежиз эмас. Аввало, хўжаликда истиқомат қилувчиларнинг 80 фоизини ёшлар ташкил этади. Турли тадбирларни ўтказиш, ёшларга ҳар томонлама кўмак бериш учун маблағ керак. Бу ерда эса ана шу маблағни ишлаб топса бўлади.

Туман Ёшлар Итифоқи хўжаликка чигит экишда ёрдамлашди, ҳозир пилла мавсумида ҳам фаоллик кўрсатмоқда.

— Бугина эмас, хўжаликдан 8 гектар ер олиб, пахта етиштирмоқдамиз, — дейди туман ёшлари етакчиси Акрамжон Азизов.— Шартномага мувофиқ ҳосилнинг 15 фоизи ва режадан ортиғи ихтиёримизда қолади. Бундан олинган толани ўзимиз сотамиз, насиб этса, ҳали миллионер ҳам бўламиз.

«ВОЙ ТИНЧИМАГАН ОДАМЛАР-ЕЙ!»

Навбаҳор туманидаги «Гигант» давлат хўжалигида янги тармоқ — тошбақачилик йўлга қўйилди. Польшалик ишбилармонлар уларни 10 доллардан сотиб олиш истагини билдирди. Шу кунларда дастлабки туркум маҳсулот жўнатишга тайёрланмоқда.

Шундай қилиб, тошбақа ҳам пулга чақилмоқда.

«Болалар ёзи—93»

Оромгоҳлар тайёрми?

ЁЗ ФАСЛИ — аксарият учун таътил даври ҳам бошланди. Мактабни таътиллар орзусида тамомлаган ўғил ва қизлар ҳозир жовмадонларига кийим-кечак, қақир-қуқирларини йиғиб, оромгоҳларга бориш учун ҳозирликни бошлаб юборишган. Лекин оромгоҳлар болаларни кутиб олиш учун тайёрмикан?

Ушбу муҳим вазифани адо этишда республикамиздаги барча вазирликлар ва идоралар, уларнинг жойлардаги бўлимлари, вилоят, шаҳар ва район ҳокимиятлари, касаба уюшмалари, савдо ва хизмат кўрсатиш корхоналари, хўжалик, медицина ва педагогик транспорт ташкилотлари шуғулланмоқдалар.

Бу йилги мавсумда республикамизда 2513 турли хилдаги болалар оромгоҳларида 450 минг ўғил-қиз дам олади. Бунинг учун асосий сарф-харажатлар касаба уюшмалари, хўжалик органлари ҳисобидан сарф этилади. Ота-оналар ҳисобига эса жуда кам миқдорда пул тўлаш белгиланган.

Жойларда оромгоҳларда ҳордиқ чиқарувчи ўғил-қизларни озиқ-овқат билан таъминлаш, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, соғломлаштиришни уюшқоқлик билан ташкил этиш масалалари қандай ҳал қилинган? Ўтган жума куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган ижтимоий масалалар, фан ва маданият бўйича Комплекснинг кенгайтирилган йиғилишида худди шу масалалар атрофлича кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев раислигида ўтказилган бу йиғилишда республика касаба уюшмалари Федерацияси Раисининг ўринбосари М. Тўлагановaнинг болаларнинг ёзги соғломлаштириш, дам олишини ўтказишга тайёргарлик тўғрисидаги ахбороти тингланди ва муҳокама қилинди.

Республикамизда асосан болалар ёзги дам олишига жиддий тайёргарлик кўрилган. Бироқ шунга қарамай бозор иқтисодига ўтиш шароитида нарх-навонинг ўсиши, озиқ-овқат ва саноат молларининг камёблиги, транспортда йўловчилар ташиш, маданий-маиший хизмат кўрсатиш тўлов миқдорларининг кескин ошганлиги ва бошқалар болалар ва ўсмирларни соғломлаштиришни ташкил этишда талайгина қийинчиликларни келтириб чиқармоқда. Болалар оромгоҳларининг моддий базаси ночор бўлиб қолмоқда, айрим корхоналар ўғил-қизлар дам олиш муассасаларини зиммаларидан соқит қилиш ҳоллари ҳам учраб турибди. Ҳозир республикада 40 та ўғил-қизлар оромгоҳининг мавсумда очилмай қолаётгани ҳам таъмирлаш ишларига етарли ёрдам кўрсатилмагани оқибатидир.

Йиғилишда сўзга чиққан вазирлик ва идораларнинг раҳбарлари, вилоят ва шаҳар ҳокимларининг ўринбосарлари, касаба уюшмалари, савдо, транспорт ташкилотлари етакчилари кўрилган тайёргарлик ишлари ҳақида ахборот бериб, ёш авлоднинг ёзги дам олишини уюшқоқлик билан ташкил этишга ва ўтказишга доир барча тадбирларни амалга ошириш учун ҳаракат қилинаётганини маълум қилдилар.

Йиғилишда болаларнинг 1993 йилги соғломлаштириш режаси тасдиқланди.

М. РАҲМОНОВ.

ШУ СОНГГИ ХАБАР

«ДЭУ — ТЕЛЕКОМ» ҲАМКОРЛИК ҚИЛАДИ

Фарғона вилояти алоқа ишлаб чиқариш корхонаси Жанубий Кореянинг «Дэу-телеком» фирмаси билан ҳамкорликни йўлга қўйди. Фирма Фарғона, Марғилон ва Қўқон сингари йирик шаҳарларга 50 минг номерли автомат-телефон ўрнатиб беради. Мазкур ишлар амалга оширилгач, бу шаҳарлардаги телефондан фойдаланувчилар икки ҳисса ошади. Ҳозир бу ишга пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Айни вақтда алоқачилар тил ўрганмоқда. Улар Сеул шаҳрига бориб, малака ошириб қайтади.

ЎЗИМИЗНИНГ ЙИГИТЛАР

Бокс бўйича Финляндияда ўтган жаҳон биринчилигида Ўзбекистон терма командаси сафида қатнашган Давлат жисмоний тарбия институти талабалари Ҳ. Аҳмедов, А. Григорян, И. Бунин, А. Маскаев, ва уларнинг мураббийси Владимир Шин билан учрашув бўлиб ўтди. Институт мажлислар залига йиғилган ўқитувчи ва талабалар бу катта мусобақада Ўзбекистонга 76 давлат жамоалари орасида 8-ўринни олиб берган ўз йигитларининг бу ютуғидан фахрланиб ўтиришди. Ректор Абдуҳамид Ҳамроқулов Ўзбекистон спортига талабалар қўшаётган ҳисса ҳақида жўшиб гапирди. Ҳикматулла Аҳмедов, Артур Григорян ва Владимир Шинларга ўтирганлар ўзларини қизиқтирган саволлар билан мурожаат этдилар. Институт Ёшлар Иттифоқи Қўмитаси томонидан таъсис этилган соврин ва гулларни боксчиларга қўмита котиби Илҳом Акромов топширди.

Тошкент Давлат дорилфунуни қувноқлар ва зукколар жамоаси, институт акробатлари ҳам спортчиларни ўз чиқишлари билан қутлашди.

Йиғилиш сўнггида Ўзбекистон Давлат мадҳияси янгради.

(Ўз мухбиримиз).

ЯССАВИЙНИ ЁД ЭТИБ

Маълумки, 1993 йил буюк бобокалонимиз Аҳмад Яссавий йилидир. Шу муносабат билан Яссавий ҳаёти ва ижодига бағишланган адабий-бадиий, илмий анжуманлар ўтяпти. Ана шундай йиғин Қарши Давлат дорилфунунида ҳам бўлди. Унда профессор-ўқитувчилар Аҳмад Яссавий фалсафий қарашлари ҳақида маъруза қилди, аллома ижодининг айрим жиҳатлари тўғрисида мулоҳазалар билдирди.

Каромат аянинг байрамлари

Ҳар йили май ойининг сўнгги кунларида каттаю кичик ҳеч бўлмаганда бир маротаба мириқиб тутхўрлик қилишарди. Бу йилчи? Водий туманларида тут пишиб улгурмади...

Ҳар нима бўлгандаям ўзбекнинг меҳнати ҳалол, нияти холис экан. Қаранг, об-ҳавонинг ўта паст келганига қарамасдан, чилги ҳосил тарозига тушди. Пиллакорнинг кечаги ташвишлари бугун унут бўлди ҳисоб. Барг излаб қишлоқма-қишлоқ чопишлар ҳам, тонг бўзармасидан туриб бола-чақасининг уйқули кўзларига атайин қарамасдан далага шошилган кунлар ҳам, бир туни нақ бир йиллик меҳнатга арзигулик ипак қурти парваришлаш мавсуми ҳам тугади. Пилла қабул қиладиган пунктларда тун оғиб кетгунча чироқ ўчмайди бугун. Ҳамманинг кўзи тарозида. Ўз ётар жойини, иссиқ ўрнини қуртдек бир жонворга бўшатиб берган ўзбекнинг хирмони баракали бўлсин ишқилиб!

Фарғона водийси азал-азалдан уста пиллакорларнинг юрти. Водийнинг туманлари ҳам бир-ку, унинг ҳатто, айрим шаҳарларида ҳам ипак қурти боқилади. Ўрганиб қолишган. Илгари ғоят катта ташвишлар эвазига етиштирган муҳим саноат хом ашёсини сув текин баҳога сотиб олишарди. Хайриятки, замонлар ўзгарди. Энди ўзимизнинг ҳосил учун ўзимиз нарх белгилаймиз. Бу йил ҳар бир килограмм пилла учун 800 сўмдан пул тўланаркан. Унинг сифатига қараб қабул қилишларини назарда тутадиган бўлсангиз, ҳар бир килограмм ҳосил учун 627 сўмдан ўртача ҳақ тўланади. Агар ўн грамм уруғдан ўртача қирқ килоча пилла етиштиради деб ҳисоблайдиган бўлсак, унга тўланадиган бирламчи маблағ йигирма беш мингу саксон сўмни, умумий даромад эса ўттиз бир ярим минг сўмни ташкил қиларкан. Гарчи бу рақам унчалик «ваҳимали» бўлмаса-да, оддий кун кечираётган ўзбекнинг чоғроққина оиласи учун дурустгина даромад.

Узлуксиз қурт парваришлаб келганлар ҳақида, уларнинг ютуқлари тўғрисида кўп гапирилган, ёзилган. Бир пайтлар меҳнат Қаҳрамони, Давлат мукофотларининг соҳибаси бўлган «рекордчи» пиллакор Оминахон Султонованинг номини қайси ўзбекистонлик эшитмаган дейсиз? Суратдаги мана бу аёлнинг елкасига ҳали «машҳурлик юки» тушганням, унвон-пунвон олганиям йўқ. Тирикчилик важиданми ёки бекор қолиш бу аёл учун оғирлигиданми, ишқилиб, қурт боқишни ўзига иккинчи касб қилиб олган. Бола-чақалари, келин-кертаклари у кишини ёлғизлатиб қўйишмади, худо хайрларини берсин ҳаммасини. Нақ ўттиз кун деганда қуртлар дастага кирди. Бугун бўлса, ҳосилни йиғиштириб топширишди. Натижа Кароматхон ая кутганданам зиёда бўлди. Бир қути ипак қуртидан саксон етти килограмм пилла етиштиришди. Даромад ҳам шунга яраша бўлади-да энди...

— «Давлатнинг ишидаги» одамларга қурт боқиш осон иш эмас, укажон, — дейди ая. — Ўз вақтида ишга чопмасангиз бўлмайди. Лекин, бу жониворга ҳам вақтида емишини бермасангиз, яна бўлмайди. Нолимаймиз, ишқилиб пилламизни бекаму-кўст қилиб топшириб олдик. Шунинг учун айтишганда, эрталабки ишнинг баракаси бўлади деб. Насиб этса, кейинги йилги мавсумларда ҳам кўп қатори ишлаймиз, ўша кунларга етказсин ҳаммамизни...

Кароматхон ая Холдорова Риштон туманидаги каттагина болалар боғчасининг «йигирма беш йиллик мудира»си. У киши меҳнат қилаётган «Пандиғон» жамоа хўжалиги пиллакорлари туманда биринчилардан бўлишиб, пилла тайёрлаш режасини дўндириб қўйишди. Эътиборли томони шундаки, «Роҳат» болалар боғчасидаги ҳамма «боғча опа»лар қурт боқишди, лекин ўзларининг иш жойида заррача бўлсин хотиржамликка йўл қўйишмади.

Кароматхон ая ҳаётида байрамлар кўп бўлган. Ая биз билан учрашган кунни — пилла мавсуми якунланган кунни ҳам «менинг байрамим» дедилар. Байрамга нима етсин! Айниқса, у узоқ кутилган, қадрдон бўлса! Биз меҳнатни-да, байрам деб билган оддий ўзбек хонадонидан қайтаётиб, ич-ичимиздан шундай ният қилдик:

— Ўзбекистонда яшаётган меҳнаткаш, мушфиқ ва вазмин аёлларимизнинг байрамлари, ширин ташвишлари кўпаяверсин. Оналар бош қўшган ҳар бир байрамнинг файзию шукуҳи бошқача бўлади. Ҳали сўкчакларидан оппоқ дасталарни олишга улгурмаган аёлларимизга айтадиганимиз эса ҳар доимгидек — «Хирмонингизга барака берси-и-ин!»...

Рустам БОЙ МУҲАММАД.
Фарғона вилояти.

Бизнинг мусоҳаба

Бу фаслни ҳеч ким болаларчалик интиқлик билан кутмаса керак. Мактабнинг шовқин-суронга тўла ўқув даври тугаб, ёзнинг шодлик ва қувончларга, таассуротларга бой дам олиш ойлари бошланди. Бу ойларда болалар соғлиқларини мустаҳкамлашади, ота-оналарига хўжалик юмушларида кўмаклашади ҳамда навбатдаги янги ўқув йилига тайёрланишади.

Сирдарё вилоятининг Шароф Рашидов тумани болалари таътил кунларини қандай ўтказади? Биз мана шу савол билан туман ҳокимининг муовини Карима ҲОТАМОВАга мурожаат қилдик.

АНА, ЁЗ ҲАМ КЕЛДИ

— Биз бу йил болаларимиз учун ажойиб совға тайёрлаганмиз. Шундоқ тоғ ён бағрида жойлашган Зоминда 200 ўринли болалар оромгоҳи эрта-индин фойдаланишга топширилади. Бу ерда мактаб ўқувчилари 15 июндан бошлаб ҳордиқ чиқаришлари мумкин (об-ҳавонинг ноқулай келганлиги, тоғларда ҳали қорнинг мўллиги, ҳавонинг салқинлигини эътиборга олиб, вилоят миқёсида оромгоҳлар 15 июндан иш бошлайди — **Муаллиф**). Туман ҳокимияти оромгоҳнинг ўз вақтида иш бошлаши учун зарур бўлган барча ҳаракатларни, юмушларни ўз зиммасига олди. Истагимиз — фарзандларимиз кўнгилли дам олсин, ўсиб улғайсин, соғлом бўлсин.

— Шунинг ўзи билангина чекланиб қолинмаса керак?

— Албатта. Бундан ташқари мактаблар қошида 17 та гуруҳдан иборат бўлган соғломлаштириш лагерлари ҳам фаолият кўрсатади. Йўлланманинг 50 фоиз нархини хўжаликлар ўз зиммасига олган. Бу масканларга 1-, 5-синф ўқувчилари қатнайдилар. Улар фақат кечқурунлари ота-оналари бағрига қайтадилар.

Оромгоҳлардаги ўқувчиларнинг кундалик озиқ-овқати туман матлубот жамияти ва умумий овқатланиш корхонаси таъминотида бўлади. Бу жиҳатдан ота-оналар хавотир олишмаса ҳам бўлади. Фарзандларимизнинг зерикиб қолмаслиги учун барча тадбирлар мўлжалланган. Тарбиячилар, мутахассислар улар хизматида.

— Болаларни эъзозлаган халқ асло кам бўлмаган. Қолаверса, Сизу биз — ҳаммамиз фарзандларимиз учун, уларнинг камолоти учун елиб-югурамиз, қайғурамиз.

— Ҳақ гапни айтдингиз. Туманимиз аҳли ҳам болажон. Ҳокимиятда бу борада ибратли ишларимиз бор. У ерда «Маҳалла» жамғармаси тузилган. Озгина бўлсада жамғарма халқни иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватламоқда. Туман халқ демократик партияси билан ҳамкорликдаги «Меҳр-мурувват» жамғармаси ишлари кўпчиликка маъқул бўлаётир. Куни-кеча етим, оилавий шароити оғир бўлган болалардан 60 нафарига минг сўм ҳажмида турли ширинликлар улашдик. Турли ташкилот, корхона, хўжаликлар жамғармага моддий ёрдам бериб туришибди. Шунинг ўзиёқ халқимизнинг ўзгалар дардига бефарқ эмаслигидан далолат бериб турибди. Бундай халқ учун қанча хизмат қилсанг ҳам оз.

Муҳаммад АМИН суҳбатлашди.

Имтиёз иқтидорни белгилайдими?

Шахсий фикр

ЖУМҲУРИЯТИМИЗ мустақиллигини миллионлаб юртдошларимиз қатори биз — тиббиёт ходимлари ҳам жуда катта шодлик билан кутиб олдик. Ишонамизки, энди диёримизда буюк ўзгаришларга кенг йўл очилиб, тафаккуримизда янгича дунёқарашлар шаклланади. Сўнгги пайтларда кўпчилик соҳаларда бўлгани каби тиббиётимизда ҳам анча оқсаш кузатилди. Шифокорлар билим савиясининг пастлиги, болалар ўлимининг кўпайиши ва катталар орасида сурункали дардга чалинганлар сони ошишига сабаб бўлди. Булар ҳаққоний далиллар бўлиб, бир илдизи ижтимоий омилларга, бошқаси эса бевосита тиббиёт ходимларини тайёрлаш муаммоларига бориб тақалади.

Буюк физиолог Клод Бернар «Соғлик ҳамма бойликларнинг энг қимматлисидир» деган эди. Ана шу энг қимматли бойликни асраб-авайлаш айрим нарсаларнинг баҳридан ўтиш ва айрим анъаналарни ўзгартиришни талаб қилади. Авваламбор тиббиёт институтларига қабул қилиш ва ўқитиш усулларига ўзгартиришлар киритиш мақсадга мувофиқдир. Академик А. И. Бергнинг жуда доно гапи бор: **«Фанни ўқитишда асосан бешта муаммони ҳал этиш керак: Кимни ўқитиш, нима мақсадда ўқитиш, нималарни ўқитиш, қандай ўқитиш ва ниҳоят нима ҳисобига ўқитиш».**

Хўш, кимни ўқитиш керак? Албатта, тиббиётга қизиқувчи, лаёқатли, иқтидорли, изланувчанлик ва яратувчанлик қобилиятига эга бўлган талабани. Хўш, шундай ҳислатларга эга бўлган талабаларни кўп сонли абитуриентлар оқими орасидан қандай ажратиб олиш керак? Қобилиятлилар гуруҳи қандай аниқланади?

Тиббиётга яроқлиликни аниқлаш мезони фақат химия, биология ва она тилидан саводхонлилик даражасини аниқлаш билан чекланмаслиги керак. Аввало ҳар бир абитуриент шахс сифатида мукаммал ўрганилиб имтиҳонга қўйилиши керак. Қандай қилиб бунинг уддасидан чиқиш мумкин? Руҳшунос олим, профессор К. И. Платонов таъбири билан айтсак, булар қуйидагилардир:

шахснинг биологик томонлари, унинг мижози ва биологик эҳтиёжлари;

шахснинг ижтимоий асосланган томони, унинг йўналишлари ва ахлоқий сифатлари;

шахснинг индивидуал-руҳий жараёнларининг ўзига хослиги, хотира типи, фикрлаши, иродаси ва эмоционал муҳити;

шахснинг тажрибалари, тайёргарлик даражаси, билимларининг ҳажми ва сифати, уқуви, маҳорат ва одатлари.

Мана шу тўртта сифатнинг йиғиндиси шахснинг бир бутунликдаги моҳиятини ташкил қилади.

Институтга кириш имтиҳонлари эса шахс хусусиятларининг фақат тўртинчи томонинигина аниқлашга қаратилган. Москва тиббиёт институтларида абитуриентга тиббиёт ходимларининг кундалик иши, ҳаяжон-у, ташвишлари ҳақида ҳужжатли фильм қўйиб беришар экан. Бу касбнинг жуда ҳам романтик бўлмаган тарафларини кўрган абитуриентларнинг бир қисми ҳужжатларини қайтариб олиш-олмасликни ўйлаб кўришади. Болтиқбўйи жумҳуриятларида эса шифокорлик касбини эгалламоқчи бўлганларни касалхона, поликлиника, амбулаторияларда шифокорлар ва ҳамширалар меҳнати билан таништириб, шундан сўнггина ҳужжатларини қабул қилишади.

Шифокорга ацителининг олиниш усули ёки дарё қисқичбақасини ички тузилишидан кўра юқоридаги сифатлар кўпроқ керак бўлади. Бу сифатларни аниқлаш учун эса руҳий тестлардан кенг фойдаланиш керак. Руҳшунос олимлар бу мураккаб жараёнга бош-қош бўлмоқлари даркор. 1987 йил март ойида Тифлис шаҳрида бўлиб ўтган «Талаба-медиклар тинчлик учун курашда» II конференциясида қатнашганимда Екатеринбург тиббиёт институтининг толиби Алексей Зокиров уларда руҳий тестлар кўп йиллардан буён муваффақият билан қўлланиб келинаётганлигини гапириб берган эди.

Конкурсда абитуриентларнинг ҳеч бирига ҳеч қандай имтиёзлар берилмаслиги керак. Фақат юқорида айтилган сифатларгина танловда бош мезон бўлиши даркор. Афғонистон, Чернобиль хизмати, жисмоний қусури учун енгилликлар ва иш стажи кўплиги учун имтиёзлар берилмасин. Тавсиянома-ю, йўлланмалар масалани ҳал этмаслиги керак.

Профессор Б. Г. Ғаниев тиббиёт соҳасидаги инқирозимизнинг туб сабабларидан бири фаолиятсизлик ва ижодкорлик ҳисси йўқлигида деб таъкидлайди. Ижодкорлик нима ўзи? «Ижодкорлик ижтимоий аҳамиятга эга бўлган янги моддий ва маънавий бойлик яратишга қаратилган фаолиятдир». Биз талабадаги худди мана шу фаолиятни қадрлашимиз ва ривожлантиришимиз зарур. Яратувчанлик ҳиссининг талабада яхши ривожланмай қолишида ўқитиш тузилмасидаги камчиликлар ҳам сабабдир. Ижодкор талабани ажратиб ўқитиши, уларга ҳар томонлама шароит яратиб бериш ва муваффақиятлари муносиб тақдирланиши керак. Ҳар бир ҳодисани моҳиятига тушуниб етишга ҳаракат қилиш ва ишга ижодий ёндашишгина инсонни камолот чўққисига бошлайди.

Яна бир муаммо: институт кафедраларида ўқитувчи бўлиб қолаётганларнинг аксарияти Тошкентда доимий рўйхатда турганлар ва уй-жойга муҳтож бўлмаганлардир. Аммо уларнинг билимига аксарият ҳолларда унчалик эътибор берилмайди. Институтларда энг талантли ёшларни олиб қолиш керак.

П. Дюклонинг ажойиб ибораси бот-бот ёдимга тушади: «Нодонликнинг уч хили бор: ҳеч нарса билмаслик, билиши зарур бўлган нарсани чала ва нотўғри билиш, билиши керак бўлмаган нарсани ўрганиш». Биз ҳам олти йил мобайнида билишимиз шарт бўлмаган жуда кўп нарсани ўргатамиз. Бир йил давомида физика ва олий математика асосларини ўрганишнинг бўлажак шифокорга нима кераги бор? Ёки олти йил мобайнида ўқитиладиган ижтимоий фанларни олайлик. Буларнинг ўрнига тиббиётнинг пойдеворлари ҳисобланган анатомия, физиология, гистологияларга кўпроқ вақт ажратилса-чи? Зеро, табобат бобокалони Гиппократ «Тиббиётнинг энг асосий вазифаси одам организмини ўрганишдир» деб бежиз айтмаган.

Серқуёш жумҳуриятимизнинг наботот дунёси нақадар бой ва хилма-хил. Институтларда фитотерапия кафедралари очилиб, амалий машғулотлар ўтказилса, нур устига аъло нур бўлур эди.

«Меъёрида бадан тарбия билан шуғулланган баданга дард йўламайди» деган экан бобокалонимиз Ибн Сино. Хўш, биз тиббиёт ходимлари ва бўлғуси шифокорлар — ўзимиз спорт билан шуғулланамизми? Заҳил юзли, тишлари тамакидан сарғайиб кетган, букчайиброқ турган шифокор беморда қандай таассурот қолдиради? Ўзини шу кўйга солган нодон шифокор беморни қандай даволасин? Ўнта шифохонадан кўра битта спорт иншооти ёки чўмилиш ҳавзаси қурилса халққа фойдаси кўпроқ бўлур эди. Хитойда 60 фоиз аҳоли Ушу гимнастикаси билан шуғулланишар экан. Ҳеч бўлмаганда тиббиёт олийгоҳларида Ушу фан сифатида ўргатилса яхши бўларди. Мен кечаги талаба, бугунги ёш ўқитувчи сифатида тиббиётнинг айрим муаммолари устида тўхталиб ўтишга ҳаракат қилдим. Бу мулоҳазаларим тиббиётимиз жонкуярларини бефарқ қолдирмайди, деган умиддаман.

Алижон ФАҚИРОВ,
Тошкент болалар тиббиёти институти ассистенти.

Муштарий ёрдам сўрайди

ГАЗЕТАГА МУШТОҚМИЗ

Ҳурматли «Туркистон» газетаси ижодий жамоаси!

Мен газетангизнинг йигирма йиллик дўстиман. Ўтган йили 25 сентябрь куни Туркистон туманига бориб, марказий алоқа бўлимида 1993 йилнинг 6 ойи учун 257 сўм пул тўлаб квитанция олдим. Янги йилнинг баҳори ҳам тугаб бормоқдаки, ҳали биронта сонини олганим йўқ. Туман алоқа бўлимига бир неча бор учрашдим. Уларнинг жавоблари бир хил: «Биз газетага буюртма бериб, пулингизни Тошкентга жўнатганмиз. Бизлар айбдор эмасмиз».

Бу жавобни эшитиб, ҳайрон бўламан. Ахир ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳамкорлик, дўстлик ҳақида шартнома имзоланган-ку!

Жанубий Қозоғистонда яшаётган биз ўзбеклар она тилимизда газета ўқишга муштоқмиз. Киши анча йиллик фикрдоши, дўстидан айрилиши қийин бўларкан. Худди нимадир етишмаётгандек. Бу масалага ойдинлик киритишда менга ёрдам берсангиз деб, мухлисингиз.

Олим ҚОСИМОВ,
Чимкент вилояти, Туркистон ноҳияси, Янги Иқон қишлоқ кенгаши, Улуғбек кўчаси, 47-уй.

ДИҚҚАТ, ИМТИҲОН!

Яқиндагина сўнгги қўнғироқ жаранглади. Мактаб ўқувчилари мустақил ҳаётга учирма бўлдилар. Ана шу учирма бўлиш жараёни айни кунларда ўрта ва олий ўқув юртларида ҳам кечмоқда. Ким давлат имтиҳонини топшириш қайғусида тиним билмайди. Ким диплом ёзиш, уни ҳимоя қилиш мақсадида тунни тонгга улайди. Бугун битирувчи талаба учун энг масъулиятли палла. Ахир ота-оналаридан узоқда, бир неча йил мусофирликнинг нонини еийшларига сабаб ҳам аслида диплом эмасми!

Айни кунларда Тошкент политехника университетининг битирувчи талабалари ҳам шу ташвишда. Сиз кўриб турган суратларда механика маркази ички ёнув двигателлари факультети талабаларининг имтиҳонга тайёрланиш ва кафедра мудири Бекмурод Тўлаевнинг компьютерларда имтиҳон олиш жараёни акс эттирилган.

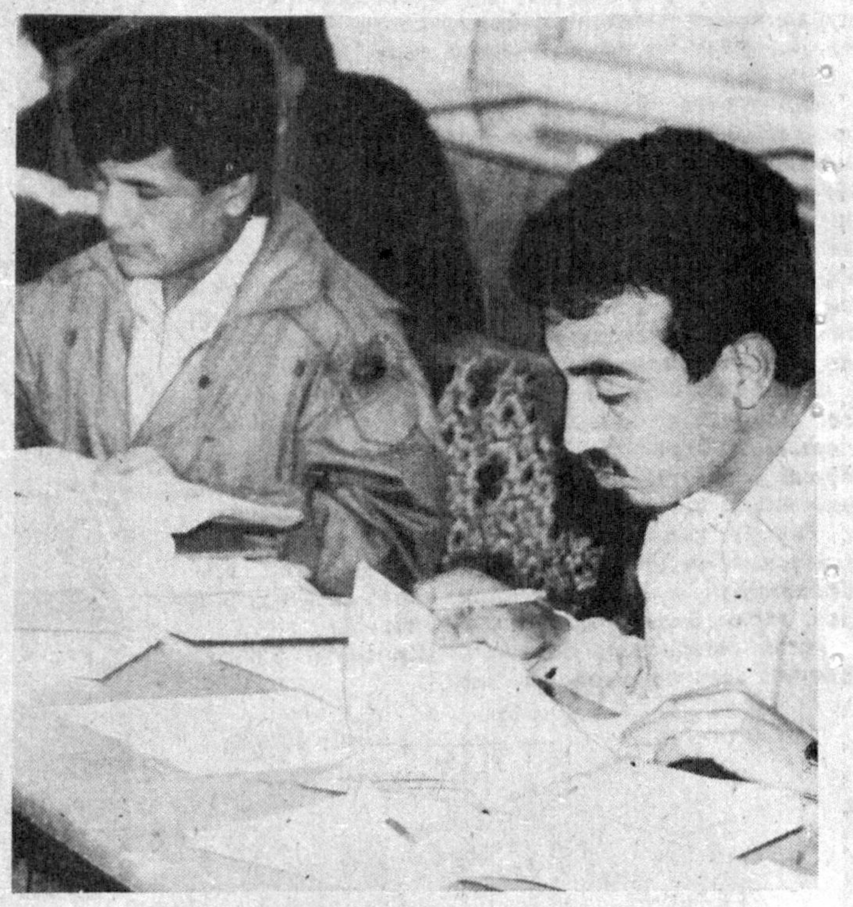

Даврон АҲМАД олган суратлар.

ҚИШЛОҚ МУАЛЛИМИ

Қутлуғ кун

Қишлоқда ўқитувчи бўлиш оғир, айниқса, мактаблар ҳашар йўли билан қурилганини инобатга олсак.

Нормамат ака Мирзаев 1954 йили Самарқанд давлат дорилфунунининг тил ва адабиёт факультетига сиртдан ўқишга кириб, шу йили ўзи туғилиб ўсган Жизмон қишлоғидаги 74-мактабга ўқитувчи бўлиб келганида шуларни ўйлаганмикин? Бўлса бордир. У киши қишлоқда ўқитувчилик қилишнинг барча машаққатларини бошидан ўтказган. 1969 йили у кишининг ташаббуси билан Жизмонда 9 йиллик мактаб биноси ҳашар туфайли қад кўтарган бўлса, кейинчалик Жизмонга ёндош Дора, Уйшун каби қишлоқларда ҳам мактаблар қурилди. Боз устига, ўша йиллари қишлоқ мактабларида малакали предмет ўқитувчилари, парталар ва бошқа ўқув қуроллари етишмаганини, Нормамат ака эса уларни не-не машаққатлар эвазига олислардан топиб келганини инобатга олсак, қизиллар оғиз кўпиртирган ялпи саводлиликка халқимизнинг ана шундай жонкуяр фарзандларининг фидойилиги туфайлигина эришилганига амин бўламиз.

Нормамат ака эл-юрт олдидаги хизматлари учун 1991 йилда Ўзбекистон халқ таълими аълочиси унвонига сазовор бўлди. Ваҳоланки, собиқ Иттифоқнинг бошқа республикаларида ўқитувчилардан социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлганлар ҳам бор эди. Агар ўшалар фақат муаллимлик қилгани учун Қаҳрамон бўлишган бўлса, Нормамат акадай ҳашар йўли билан мактаблар қурдириб, уларда қишлоқ болаларига таълим берган инсонлар икки ҳисса қаҳрамондир.

Нормамат аканинг ижтимоий фаолияти бу билан тугамайди. Жизмон қишлоғида у кишининг ташаббуси билан 300 ўринли мактаб биноси, 350 ўринли клуб қуриб фойдаланишга топширилди. Мактаб атрофидаги 3 гектар ер кўкаламзорлаштирилиб, ҳар хил мевали ва манзарали дарахтлар экилди.

Булар Нормамат аканинг мактаб раҳбари ташаббускорлигига тегишли гаплар. Бундан ташқари, у киши ёшларга тил ва адабиётдан таълим бериш орқали яқинда мустабид тузум кишанларини парчалаб ташлаган Ватанни севишга... унинг истиқлоли истиқболига хизмат қилишга ўргатаётган моҳир мураббий ҳамдир.

Нормамат акадан халқ таълими йўлидаги бундай куюнчаклиги сабабини сўрашганида доимо пайғамбаримиз Муҳаммад Алайҳиссаломнинг бир ҳадиси муборакларини такрорлашни хуш кўради: «Хитойда бўлса ҳам билим олишга интилинглар». Бу фидойи инсон учун бир эмас, бир неча қишлоқда ҳашар йўли билан мактаб қурилишига бош-қош бўлиш машаққатлари Хитойни Жизмонга олиб келишдан ҳам қийин бўлганини тасаввур қилиш қийин эмас.

Айни кунларда Нормамат ака ўзининг 60 йиллик тўйини нишонлаш арафасида. Биз шогирдлари у кишининг қутлуғ кунлари ҳали кўп бўлишининг тарафдоримиз.

У. ЭРАЛИЕВ.
Самарқанд вилояти, Хатирчи тумани.

Ўзбекистонда ҳинд кўрсатувлари

Тез орада Ҳиндистон телевидениеси дастурлари Ўзбекистон телевидениеси орқали мунтазам кўрсатила бошлайди. Ҳиндистон ҳукумати бошлиғи Нарасимха Раонинг яқинда шу республикага қилган ташрифи вақтида маъқулланган битимга мувофиқ Тошкент ва Ўзбекистоннинг бошқа минтақалари аҳолиси ҳар куни бир ярим соат мобайнида машҳур ҳинд фильмлари, кўнгилочар драмаларини, етакчи эстрада ижрочиларининг концертларини кўриши мумкин бўлиб қолади.

РАТА — ТАСС мухбири Алексей Кузнецовнинг Деҳлидан хабар қилишича, дўстлик нишонаси сифатида Деҳлидан Тошкент телемарказига зарур кўрсатув ускуналари юборилади. Бугун ЮНИ ахборот маҳкамасининг хабарига кўра, Бош вазир Нарасимха Рао ҳинд маданиятига Ўзбекистондаги қизиқиш зўрлигини пайқаб олгач, у ҳақда шахсан қарор қабул қилган.

Ҳинд-ўзбек маданий ҳамкорлиги қадимий анъаналарга эгадир. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов билан Нарасимха Рао ўртасидаги музокараларнинг натижалари бу ҳамкорликка янги омил бахш этди. Тошкентда Ҳиндистон маданият маркази очилади. Ал-Беруний, бошқа олимларнинг, ўзбек мумтоз адабиёти намояндаларининг асарларини Ҳиндистон халқларининг тилларига таржима қилиш бошланади. Ўзбекистоннинг турли жойларидаги истеъдодли ёшлар Ҳиндистонга келиб, энг машҳур ва мўътабар устозлар ҳузурида таҳсил оладилар, ҳинд рақси, рассомчилиги сирларини ўрганадилар.

ХОРИЖДА НИМА ГАП?

КХДР МАЪМУРИЙ кенгашининг Бош вазири Кан Сен Сан мамлакатнинг шимоли билан жануби махсус элчилар юбориши ҳақидаги Пхеньяннинг 25 май таклифини Шимолий Корея томони «тушуниб етмабди» деб таъна қилди. У бундай элчиларни юбориш учун Сеул аввало Корея ярим оролининг ядровий хавфсизлиги муаммоси муҳокама этилишини шарт қилиб қўйиши ўринсиз эканини айтди.

ЖАНУБИЙ ХИТОЙ денгизидаги нефтга бой бўлган Спратли ороллари Осиёдаги бир қанча мамлакатлар ўртасида баҳслашувга сабаб бўлиб турибди. Жумладан, Хитой, Вьетнам, Тайван, Бруней, Сингапур, Филиппин, Индонезия, Малайзия ва Таиланд ё шу оролларни ўзиники деб даъво қилмоқда, ёки бу ердаги можаро бартараф этилишидан бевосита манфаатдор эканини билдирмоқда. Филиппин пойтахти — Манила шаҳрида очилган халқаро конференция шу муаммога бағишланган.

ХИТОЙ КХДРНИНГ ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномадан чиқиш ҳақидаги қарори муносабати билан унга жазо чоралари жорий қилинишига қарши чиқмоқда. ХХР ташқи ишлар вазири Цянь Цичэнь Токиода журналистлар билан суҳбатда шу гапни айтди.

Унинг сўзларига қараганда, БМТ Хавфсизлик Кенгашининг вазифаси бир мамлакат иккинчисига бостириб кирган тақдирда рўй берган танг вазиятларни бартараф этиш учун чора-тадбирлар ишлаб чиқишдан иборат. Шимолий Кореянинг «ядровий муаммоси» эса мулоқот ва музокара йўли билан ҳал этилиши керак.

ЯПОНИЯ ВАЛИАҲД шаҳзодаси Нарухитонинг уйланиши арафасида 30 мингга яқин полициячи олий шай ҳолатига келтириб қўйилди. Император саройи ва император хонадонига алоқадор бўлган бошқа бинолар ҳимояси кучайтирилди, полициячилар автомобилларни тез-тез тўхтатиб, текширувдан ўтказмоқдалар.

(ЎзА).

Кеча · Бугун · Эртага

● ҚОЗОҒИСТОН моллари ташқи бозорга дадил чиқиб бормоқда. Қозоғистон ҳисоб ва таҳлил давлат қўмитасининг хабар қилишича, шу йилнинг тўрт ойи мобайнида республика чет элларга, асосан ривожланган капиталистик давлатларга ва собиқ социалистик мамлакатларга 355 миллион доллардан зиёд маҳсулот чиқарди, ўзи эса четдан салкам 86 миллион долларлик мол сотиб олди.

● ЎТГАН КУНИ Минскда МДҲ мамлакатлари мувофиқлаштириш — маслаҳат қўмитасининг мажлиси очилди. Унда ҳамдўстлик давлатлари иқтисодий иттифоқни барпо этиш ва унинг фаолиятини белгиловчи ҳужжатларини тайёрлай бошлаш кўзда тутилади.

Жумладан, рубль зонасида қолишни хоҳлаган давлатлар учун шу зонани сақлаб қолиш мўлжалланмоқда.

● ОЗАРБАЙЖОННИНГ чегара жойлари кейинги кунларда нисбатан осойишта бўлди, деб хабар қилди республика мудофаа вазирлиги. Шу билан бирга, кеча эрталаб Фузулий туманининг маъмурий маркази ва бошқа баъзи манзилларга ракета ва тўп отилди. Арманистон томонидан Зангелан туманининг қишлоқлари ҳам ўққа тутилди.

● ЖАҲОН Соғлиқни сақлаш ташкилоти (ЖСТ) нинг ташаббуси билан Россияда кашандаликка қарши кураш куни ўтказилди. Ҳамма жойда хорижий сигаретларни кўз-кўз қилиш шифокорларни, айниқса, ташвишга солмоқда. Мутахассислар ишхоналарда, жамоат жойларида чекишни чеклаш қоидаларини ишлаб чиқиш зарур деб ҳисобламоқдалар, тамаки маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар зиммасига сигарета қутисига огоҳлантирувчи сўзлар ёзиб қўйиш мажбурияти юклашни талаб қилмоқдалар.

● РОССИЯ Ташқи ишлар вазирлигининг баёнотида бундай дейилади: «Афғонистон ҳудудидан қуролли тўдалар қилган ҳужум натижасида Тожикистон-Афғонистон чегарасини қўриқлаб турган Россия ҳарбий хизматчиларидан бир неча киши ўлди ва яраланди. Вазирлик Афғонистон Ислом Республикасининг раҳбариятига мурожаат этиб, бундай ҳаракатларга йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўришга қатъий даъват қилди. Россия чегарачилари эса бундан буён қатъий ҳаракат қиладилар ва чегарани ҳимоя қилиш учун ҳамма воситаларни ишга соладилар, деб огоҳлантирилди».

БУ КЎҲНА ДУНЁ

ВОҚЕАЛАР · ХАБАРЛАР · ҲОДИСАЛАР

Ранг-баранг олам

ЭНГ ҚАЛИН СОЧ МАЛЛАРАНГЛИЛАРДА

● ҲАҚИҚАТАН ҳам ҳисоб-китоб қилишларича, энг қалин соч малла рангли кишиларда бўлар экан. Яъни бошда ўртача 140 минг толагача, қўнғир сочли кишиларда эса ундан камроқ — 109 минг толагача, энг сийрак соч, қорачадан келган одамларда бўлар экан, яъни — 102 минг толагача.

ЭНГ КИЧИК ОДАМНИНГ «АКАСИ»

● ГАЗЕТАМИЗНИНГ яқиндаги сонларидан бирида дунёдаги энг кичкина одам (бўйи атиги 50 сантиметр) ҳақида хабар берган эдик. Маълум бўлишича, Нигерияда унинг ўзи танимаган «акаси» ҳам бор экан. Ул зотнинг исми шарифи Гания Ласиси бўлиб, бўйи 60 сантиметрни ташкил этади, холос. Аммо у ўта қобилиятли риёзатчи ва шу билан бирга ўта хушчақчақ. Гания ҳозир Нигериядаги муаллимлар тайёрлаш институтининг охирги курсида таҳсил олади.

«МИТТИВОЙ» ЁЗУВЧИЛАР

● ЧЕЛЯБИНСК вилоятининг Троицк шаҳридаги китоб дўконларида яқинда «Диманинг эртаклари» номли китоб пайдо бўлиши энди аниқ. Негаки, «ГлавУНО» нашриётида бу китоб ўн минг нусхада чоп этилмоқда. Хўш, чоп этилса нима бўлибди, одатдаги китоблардан бирида, бунинг нимаси қизиқ, деб ўйлаётган бўлишингиз мумкин. Аммо шундай ўйласангиз хато қиласиз. Қизиғи шундаки, китоб муаллифлари ўн бир ёшли болалар — Дима Ильин ва унинг тенгдоши рассом Саша Шумаковлар. Улар Троицкийдаги табиий фанлар лицейида таҳсил олишади.

КЛИНТОН АНЪАНАНИ БУЗДИ

● АМРИҚО президентлари орасида бир одат, яъни Оқ уйда ит боқиш анъанага айланиб қолган эди. Бу анъана Франклин Рузвельт давридан бошланган ва Жорж Буш давридан сўнг ўз хотимасини топди. Янги президент Билл Клинтон бу анъанани бузди ва энди Оқ уйда ит эмас, Сокс лақабли мушук боқилмоқда. Бу урф қанча давом этади буни вақт кўрсатади.

Хотира

ЯХШИЛИКНИНГ ТИМСОЛИ ЭДИЛАР

Қутлуғ рамазон ҳайитининг адоғида яқин кишимиздан айрилдик. Бу дунё ўз бевафолигига бизларни яна бир бор ишонтирди...

Ҳозир Мирзакарим акам ҳақида хотира ёзаётган қўлларимдан ҳафаман, ўзим ҳам мусибатли туш исканжасидан халос бўлолмаётган одамдекман...

Мирзакарим ака яхшиликнинг тимсоли, яхшиларнинг яхшиси эдилар. Қадрдонлари, оғайнилари, укалари, сингиллари шунчалик кўп эдики, балки шундай сердўст, бекаму-кўст одамни бошқа учратмасмиз. Биз у кишини ҳамма вақт «Мирзакарим акам» дея тилга олардик, ишонардик, суянардик, чунки ноилож пайтларимизда ҳар доим рўпарамиздан чиқарди, унинг қўллари ёрдамга узатилиш учунгина яралган сахий ва меҳрибон қўллар эди. Мен у кишининг чеҳрасида ҳеч қачон ҳорғинлик ёки ғамгинлик аломатларини кўрмаганман. Ҳамиша тетик, ҳамиша хушчақчақ юрардилар. Асабийлашганини ёки жаҳли чиққанини ҳеч кимга сездирмасди, ҳолбуки, ҳаёт Мирзакарим акамни ҳам унчалик сийлаб, унчалик эркалатиб юбормаганди... Лекин у ўзини эмас, ўзгаларни кулдиришни хуш кўрди, кўпчиликнинг кўнглини олишга улгурди, «Эсимдан чиқиб қопти...», «Бугун иложим йўқ!» деган мужмал жумлаларни деярли ишлатмасди. Мирзакарим акам ҳасратига эмас, қувончига шерик излади, ишлари юришса, ёш боладек суюниб, ташвишларининг ҳаммасини ичига ютарди.

Мен у кишининг бировдан нолиб ёки бирор нарсадан шикоят қилиб гапирганини сира эшитмаганман. У ҳеч кимни ранжитмаган, ўзи ҳам бировдан ранжиган эмас. Яхши-ёмон кунларда ҳар қандай зарур юмушларини йиғиштириб, қадрдонларининг ҳузурига ошиққан.

Алам қиладигани, Мирзакарим акам оз яшади, борйўғи 47 йил. Лекин шу озгина умр мобайнида, у таниганки, билганки одамларнинг ҳаммасига яхшилик улашиб яшади. Эҳтимол, улуғ айём кунларида ҳаёт билан видолашуви ҳам қилган савоб ишлари учун Тангрининг йўллаган ёрлиғидир.

Биз-чи, акамиз билан видолашолмай қолдик. Ҳеч бўлмаса сўнгги кунида кузатишга ҳам кечикдик... Ким билади, бу ношудлигимиз учун ўзимизни кечира оламизми-йўқми?.. Умрининг охирги онларида бизларни, яқин-йироқдаги ёру дўстларини илҳақ бўлиб кутган бўлсалар-чи! Биз укалари эса... Умрини бировни сен демаган, бир яшар гўдакни ҳам сизлаб гапирган ҳазратти инсонни оғир кунларида бир бор йўқлаб, ҳол сўраб келишга ҳам ярамадик... Тошкент билан Бўз оралиғи шунчалик олисмиди! Баъзан чўнтагимизнинг юпунлиги, баъзан вақтимизнинг тиғизлиги бизга баҳона бўлди. Баҳоналар қурсин! Камбағаллик айб эмас, дейишарди, айб экан...

Кўнгил дўст эмас, кўнгил алдамчи... Йўқ, Мирзакарим акамнинг кўнгли алдамапти. У сўнгги асарларини, хусусан «Моҳларойим» асарини жуда шошилиб ёзди, касалхоналарда, дарди хуруж қилиб турган кезларда ҳам ишлади. Бўздаги ҳовлисини наридан-бери битказди. Ҳариятки, Муҳаррамхонни узатишга, набира кўришга улгурди. Музаффаржонга ўзи оқ фотиҳа бериб, келин туширди. Ҳайриятки, энг суюкли ва кенжа қизи Мунавваранинг талаблик бахтини кўриш насиб этди. Мирзакарим акамизнинг қарийиб 25 йил давомида Тошкентдан Андижонга, Андижондан Тошкентга неча бор отланганлиги ёлғиз яратганнинг ўзига аён. Ҳафтада икки-уч маротаба Андижонга бориб қайтган пайтлари ҳам бўлган. Лекин энг сўнгги марта у раҳматли қайнотаси билан видолашиш ниятида хайрли йўлга чиққанди. Бу йўлнинг борса қайтмас эканлиги кимнинг ҳам хаёлига келибди, дейсиз! Ғафлатда қолдик...

Мирзакарим акам кимларни ўзига шогирд деб билганлар? Буниси менга қоронғу, лекин у жуда кўпларимизга одамийлик дарсидан сабоқ бердилар, устозлик қилдилар. Одамни аяшни, юпатишни, маслаҳат беришни шундай жойига қўярдиларки... Ўйласам Мирзакарим акамдан қарзларим кўп экан. Илоҳим, жойлари жаннатда бўлсин.

Бугун ҳайит. Қурбон ҳайити. Биз шу қутлуғ кунда ёзувчи ва шоир, журналист, чин дўст ва меҳрибон инсон Мирзакарим Пирматовни чексиз армон ва кўз ёш билан эслаб, сиз азиз муштарийларга у кишининг «Бобир нидолари» деб номланган туркум шеърларидан айримларни ҳавола этмоқни ният қилдик.

Замира ЭГАМБЕРДИЕВА.

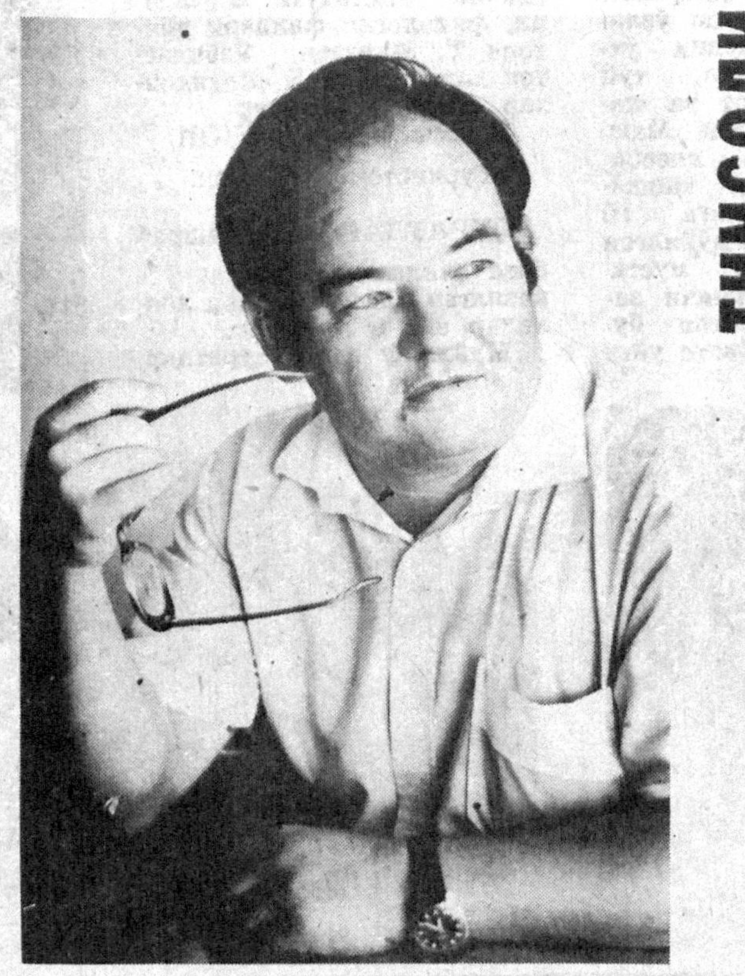

Мирза КАРИМ

Бобур нидолари

Юртим дея сарғайдим, бу йўлда гадо ўтдим.
Мен — Заҳириддин Муҳаммад Бобур.

Бобур: Тангри таолонинг инояти билан ва ҳазрати он Сарвари коинотнинг шарофати билан ва чаҳорёри босафоларнинг ҳиммати билан сешанба куни рамазон ойининг бешида тарих саккиз юз тўқсон тўққузда Фарғона вилоятида ўн икки ёшта подшоҳ бўлдум.

Фарғона вилояти бешинчи иқлимдиндур... Етти пора қасабаси бор: беши Сайхун суйининг жануб тарафида, икки шимоли жонибида. Жанубий тарафидаги қасабалар бир Андижондурким, васатта воқе бўлубтур, Фарғона вилоятининг пойтахтидур. Ошлиғи вофир, меваси фаровон, қовун ва узуми яхши бўлур. Қовун маҳалида полиз бошида қовун сотмоқ расм эмас. Андижоннинг ношпотисидан яхшироқ ношпоти бўлмас. Мовароуннаҳрда Самарқанд ва Кеш қўрғонидан сўнгра мундин улуғроқ қўрғон йўқтур. Уч дарвозаси бор. Арки жануб тарафида воқе бўлуртур. Тўққуз тарнов сув кирар. Бу ажабтуркимки, бир ердин ҳам чиқмас. Қалъанинг гирдо-гирди хандақнинг тош ёни сангрезалик шоҳроҳ тушубтур. Қалъанинг гирдо-гирди тамом маҳаллоттур. Бу маҳалла била қалъаға фосила ушбу хандақ ёқасидоғи шоҳруҳтур. Ови қуши доғи кўп бўлур, қирғовули беҳад семиз бўлур. Андоқ ривоят қилдиларким, бир қирғовулни ускунасини тўрт киши еб тугата олмайдур. Эли туркдур. Шаҳр ва бозорисида турки билмас киши йўқтур. Элининг лафзи қалам била росттур.

●

Дилим пора бўлди, иқболим нигун,
Ей, қилич, балолар синди бошимда.
Ўзимнинг уйимга сиғмадим бугун
Юртимдан айрилдим йигит ёшимда.

Ўқ отди тоғойим, ўқ отди иним,
Ҳаловат топмадим еган ошимдан.
Паноҳ излаб ўзга элга отландим,
Юртимдан айрилдим йигит ёшимда...

●

Бу — Андижон, Ўш, Поп қўрғони,
Косону Санг, Марғилон мана.
Қайга борай, борми имкони
Қай бир қўрғон берар бошпана?

Юрдим сарсон подшоҳ номи-ла,
Ўз юртимга бўлиб интизор.
Бошим олиб надомат ила
Тупроғимдан кетдим хору зор.

●

Умид қўлдан кетди, эл қўлдан кетди,
Қулаётган қалъа — менинг юрагим.
Таянган тоғойим бошимга етди,
Қулаётган қалъа — менинг юрагим.

Тўрт томоним қибла — тентирайман мен,
Қулаётган қалъа — менинг юрагим.
Чинор япроғидек титрагайман мен
Қулаётган қалъа — менинг юрагим.

●

Илдизи кесилган дарахтман, дарахт,
Бош қўйдим пойингга мисоли карахт,
Насиб қилармикин сенга қайтиш, бахт —
Хуш қол энди сен ҳам, Ҳисор қалъаси!

Жоним қолур, жисмим олиб кетурман,
Бу дунёдан соғинч билан ўтурман,
Заминимдан айри тушган Бобурман,
Хуш қол энди сен ҳам, Ҳисор қалъаси!

●

Она юрт насими эсар-ей оғир,
Эл — улус ноласи эзар-ей бағир,
Қўш дарё ораси қолди-ей, сағир.
Кимларга дарвоза очдинг-а, халқим?!

Ул нокас хазинанг қаърини тутди,
Шаробнинг дардида ўзин унутди.
Тандаги илгинг сўриб қуритди,
Кимларга дарвоза очдинг-а, халқим?!

●

Ўн иккимда шоҳ бўлдим, саҳрою тоғлар ошдим.
Андижону Самарқанд йўлларида адашдим.
Гоҳ қувондим, ўртандим, гоҳида ёндим, шошдим.
Мен — Заҳириддин Муҳаммад Бобур.

Бир қўлимда қаламу, бирида қилич тутдим,
Урушдим, мағлуб бўлдим, ютдиму ғазал битдим,

●

Одил бўл, одам бўл, сеники галинг,
Эл йиғласа йиғла, суюнса суюн.
Саломат бўлса гар, тўртов мучалинг,
Она юртга қайтгил, ўғлим, Ҳумоюн!

Дунё меникидур Ҳиндустон қадар,
Лек Мовароуннаҳрда айланур қуюн.
Ёнингда тутгилки, сўнг сўзин падар
Ота юртга қайтгил, ўғлим, Ҳумоюн!

●

Бу ер гулзор бўлсин, бу жой эса боғ.
Олмаю анорлар ўссин гуркираб.
Амири қовунлар босганда чанқоқ,
Нашвати шарбати оқсин ярқираб.

Андижон, Самарқанд, Ахси нафаси,
Ўзга бир диёрда уфурса ҳам чин.
На гулзор чиройи, на боғнинг саси.
Босолмас Ватаннинг ўша соғинчин.

●

Бу беш кунлик дунё — деганлари, рост.
На дунё англадим, на бардан тутдим.
Менда ҳам бор эди соғинч, эҳтирос,
Нашвати сингари бир пишиб ўтдим.

Бу беш кунлик дунё — деганлари, рост,
Билмам яшадимми ё муштоқ ўтдим?
Яшашни истардим одамларга хос
Умримни емирди айрилиқ ўти.

●

Яна юзим шувут. Қиличим синди,
Тағин ғанимларга йўл очди тақдир.
Кипригимга заҳар томчиси инди,
Нақадар оғир-ей, нақадар оғир!

Мунгли юрагимни чулғар ғалаён,
Табаррук заминдан айрилиш — ўлим!
Шу юрт омон бўлса, бош бўлса омон
Илоҳо, бир куни боғлангай йўлим!

●

Япроқ сарғаймади, юзим сарғайди,
Чирт узилган баргмас — менинг юрагим.
Кузнинг сокин қуйи мисоли дайди,
Ўқ еган турнадир орзу — тилагим.

Шикаста умримнинг хаста доғига
Мўмиё сингари малҳам қўёлсам.
Армоним йўқ эди юрт тупроғига,
Соғинч юзларимни лаҳза босолсам.

●

Онанг кўкрагини тутган маҳали
Ғунча лабинг билан энтиккан замон.
Дилбандим, менга ҳам келмиш-ей гали,
Дея талпинурман Андижон томон.

«Ўзинг қўлла, дея, ёлғиз оллоҳим!»
Ўксиқ дардларимни ўксиб айтурман.
Ҳинду тоғларида бўзлайдур оҳим,
Бўзланган оҳим-ла бир кун қайтурман.

●

Ато этган эди бир бора умр,
Кўкрак кериб ўтдим, бошим сарбаланд.
Пешанамга ёзиб қўйгандек сурур
Ўзга юрт шуҳратин кўтардим баланд.

Ато этса эди яна бир умр,
Шоҳлик либосини ташлаб кетардим.
Майли, юрагимда ёнмасин шуур,
Юртим тупроғига бошлаб кетардим.

●

Андижон, Самарқанд, Ахсини қумсаб,
Соғинч илинжида сарғаяр умр.
Баъзан йиғини хуш кўргум, ажаб,
Ана шу томчида Ватан кўринур.

Кўзим қароғида Ватан кўринур,
Қулф ура бошлайди дилимда ҳавас.
Орзу уммонида ўтаркан умр,
Ватан ҳисларини асраб муқаддас.

●

Мен ғамга тегирмон ясай бошладим,
Унинг ғалласини янчмоғим керак.
Мусибат дардини ошай бошладим,
Курмак қовғасини очмоғим керак.

Биламан юрагим сари югурик —
Қон эмас, айланур дарднинг ҳоезлли.
Наҳот, юрт доғида то ҳануз тирик
Юрибман хаёлий нурга осилиб.

●

Урушлар, курашлар эсар бўй-бўйлаб.
Мамлакат вайрондир, дилим вайрондир.
Юртимнинг эртанги қадрини ўйлаб
Умидим ҳайрондир, тилим ҳайрондир.

Оламнинг этаги сўкилиб борар,
Насибам яримлар, юзим заъфарон.
Не қилай, юрагим тўкилиб борар,
Яқинми деймана-ей борар ул макон?

●

Она юрт ҳажрида тугаркан бардош,
Япроқдай тўкилар дўсту қариндош.
Қайсар набирангнинг кўзида ҳам ёш.
Бобом Амир Темур, қўллагин ўзинг.

Шажаранг бандида бутун жонингман,
Ҳинд сори юзланган бир ғолибингман,
Юрт дея сарғайган ул Бобурингман,
Бобом Амир Темур, қўллагин ўзинг.

●

Ватан ортимдадир, Ватан қалбимда,
Ватан ғанимдадир, Ватан олдимда.
Она юрт доғида ўртаб ёндимда
Чирқиллаб қолди-ей боболар руҳи.

Ватан йўлларида интизор кўзлар,
Бу йўлда қаролиқ бўлди-ей юзлар!
Юрт йўлин тополмай Бобур ҳам бўзлар
Чирқиллаб қолди-ей боболар руҳи!

●

Менинг имоним, менинг жоним,
Туғилган юрт — Андижоним.
Қайдан излай жон-жаҳоним,
Андижоним, — анда жоним.

Кўзларим ёш, дилимдир хун,
Йўлим олис, йўлим мушкул.
Армонимдир бўлмоқ ўғил
Андижоним — анда жоним.

●

Ой элайди шуълани
Қарсак чалар ул баҳр.
Уммон аро маёқни
Излар Мовароуннаҳр.

Ой ёғдуси камалак
Ўз нурига тўймайди.
Юрт доғида мен ҳалак
Кел, кел дея қўймайди.

Муборак удумлар

САТРЛАРДА ҚОЛГАН УМРЛАР

Қурбон ҳайити арафасида «Туркистон»чилар марҳум ҳамкасбларини ёдлаб ош бердилар. Ошга марҳумларнинг оилалари, фарзандлари ташриф буюришди. «Туркистон»нинг Маҳмуда, Ҳаловат, Ойдин, Гулнора қизлари тайёрлаган турли пишириқлар, Раҳмонберди ака дамлаган ош дастурхонга тортилди. Собиқ ҳамкасбимиз Қамариддин ака марҳумлар руҳи покларига қуръон тиловат қилдилар. Жиддалик ватандошимиз Аҳад Али Туркистоний, туркиялик қардошимиз Аҳмад Демирлар ҳисобидан болаларга ширинликлар улашилди. Туркия давлатининг «Заман-Ўзбекистон» газетаси таҳририяти эса марҳум журналистларнинг фарзандларига ручка ва ён дафтарчалар совға қилишди. Бу жуда катта рамзий маънога эга...

Тилак шу. Ният шу. Тангрига муножот шу. Абдураҳим ака ёзолмаганларини, ёзишга улгурмаганларини не-не ёрқин умидлар билан исм қўйган ўғли Умид, Фаррух аканинг армонларини Шоҳрух, Мирзакарим аканинг юрагида кетган дардларини Музаффар Мирзолар ёзсинлар. Улар ва бошқа марҳум ҳамкасбларимизнинг фарзандлари-да, оталаридек эл суйган забардаст қаламкашлар бўлишсин-у, фақат умрлари оталарига ўхшамасин.

Ислом ҲАМРО.

СУРАТЛАРДА: хотирлаш учрашувидан айрим лаҳзалар акс эттирилган.

Муҳаммад АМИН суратлари.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТИГА — ТЕСТ ОРҚАЛИ

Ёз бошланди. Бу мавсум мактабни битириб олий ўқув юртларида таълимни давом эттиришни хоҳлаган йигит ва қизлар учун қизғин палла бўлади. Бу йил тест шаклида кириш имтиҳонларини топширадилар. Тест синовлари Ўзбекистондаги барча олий ўқув юртларининг кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларида жорий этилади. Бу синовлар уч тилда — ўзбек, рус ва қорақалпоқ тилларида ўтади.

Ўзбекистон олий ўқув юртларида тест синовларини ташкил этиш ва ўтказиш масалаларига бағишлаб Тошкентда ўтказилган республика семинар кенгашида шу ҳақда маълумот берилди. Унда республиканинг барча вилоятлари ва Қорақалпоғистондаги олий ўқув юртлари ректорлари ва қабул комиссияларининг масъул котиблари, бир қанча вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари қатнашдилар. Кенгаш жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия дорилфунунида ўтди. Кенгашни Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчиси Т. Рисқиев очди.

Ўзбекистон олий ўқув юртларига талабаларни саралаб олиш республика марказининг раҳбари И. Қурбонов кенгашда маъруза қилди. Ўзбекистон мустақилликка эришгач, ҳар томонлама баркамол ва билимдон мутахассислар тайёрлаш ўткир масала бўлиб қолгани таъкидланди. Республикада истеъдодли ёшларни саралаб олиш ва ўқитиш чора-тадбирлари мажмуи ишлаб чиқилди. Тест синови тизими ҳам мана шу мақсадга қаратилган бўлиб, ўтган йили бу усул тажриба сифатида синаб кўрилган эди. Бултур республикадаги 19 та олий ўқув юртига талабалар тест синови йўли билан қабул қилинди. Тажрибанинг кўрсатишича, бу усул бўлажак мутахассисларнинг билими ва тайёргарлик даражасини холисона баҳолашга имкон берди.

Жаҳон ҳамжамиятида илғор мавқени эгаллаб турган кўпгина мамлакатларнинг тажрибаси давлат тақдирини айни таълим-тарбия сиёсатининг устуворлиги ҳал қилишини кўрсатаётгани қайд этилди. Айни Ўзбекистон МДҲ мамлакатлари орасида биринчи бўлиб, ривожланишнинг шу истиқболли йўлини қабул қилгани қувончлидир.

Анжуман қатнашчилари олий ўқув юртларида тест синовларини ўтказиш муддатлари ва тартибини, талабаларни саралаб олиш қоидаларини муҳокама қилдилар. Республика олий ўқув юртлари июнь ойида ҳужжатларни қабул қила бошлайди ва бу ишни бир ойдан кейин тўхтатади. Июль ойида эса олдин олий ўқув юртларининг сиртқи ва кечки бўлимларида, кейин эса кундузги бўлимларида тест синовлари бўлиб ўтади. Дастлабки ҳисобларга қараганда, камида 150 минг йигит ва қиз тест синовларидан ўтиши керак.

Кенгаш қатнашчилари олий ўқув юртларига кирувчилар учун мутахассисликлар рўйхати билан таништирилди. Масалан, мусиқий ёки бадиий йўналишдаги мутахассислик бўйича консерваторияга, санъат институтига, журналистика факультетига ва шу кабиларга киришни хоҳлаган йигит-қизлар тест синовлари ўтказилгунга қадар қўшимча равишда ижодий имтиҳон топширадилар.

Кенгашда олий ўқув юртларига талабаларни саралаб олиш давлат комиссиясининг раиси, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев нутқ сўзлади.

(ЎзА).

ШИФОКОРЛАР САЪЙ-ҲАРАКАТЛАРИНИ БИРЛАШТИРИШМОҚДА

Андижонда қон томирларининг тўсилиб қолиши билан боғлиқ оғир касалликлар муолажаси муаммоларига бағишланган халқаро анжуман бўлди. Уни республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Андижон тиббиёт институти ва яқинда вилоят марказида ташкил этилган ҳамда Марказий Осиё республикаларидаги беморларни даволаш билан шуғулланаётган минтақа кардиология маркази ташкил этди.

Анжуманда Москва, Киев ҳамда МДҲ бошқа шаҳарларидаги илмий марказлардан келган олимлар, мутахассислар қатнашдилар. Қон томири хасталикларига учраган беморлар касалликларини аниқлаш ва даволаш масалалари, бундай касалликларнинг олдини олиш муаммолари муҳокама қилинди.

Анжуман доирасида давра суҳбати ўтказилди.

МИННАТДОРЧИЛИК

Юрагим шодликдан ҳаприқиб, дилимдаги чексиз миннатдорчилигимни сўз билан ифодалашга ожиз ҳолда докторга: «Раҳмат, сизга» дея олдим ҳолос.

Эҳ, билсангиз эди, агар у ўша вазифасини аъло даражада уддаламаганда, уддалай олмагандами, қизим бир умр давосиз дардга чалинган, ногирон бўлиб қоларди. Менинг эса юрагим мажруҳ, ҳаётим армонларга тўлиб ўтарди.

Урганчдаги вилоят касалхонасининг ортопедия бўлимига қизим Шоира оёғи оғир жароҳатланган ҳолда олиб келинганди. Назаримда унинг тузалиши амримаҳол. «Энди бир умр оёқсиз қолади» — деган ҳаёл юрагимни тимталарди. Шундай пайтда уста шифокор Қодир Бобоев жонимга оро кирди. У Шоиранинг тузалиши учун бор билими, кучи, меҳнатини аямади.

Мана бугун бизга руҳсат беришди. Қизим ўз оёғи билан юриб шифохонадан чиқиб кетмоқда. У каби соғайиб кетган бошқа беморлар ҳам шифокорга мингдан-минг ташаккур айтмоқдалар.

Зулайҳо УРУНОВА,
Урганч, уй бекаси.

«ИСТЕЪДОД» ЧОРЛАЙДИ БАРЧАНИ

Тошкент вилояти Маданият бошқармаси ҳузуридаги Илмий Услубият Маданият Маркази йил бошидан бадиий ҳаваскорларнинг «Истеъдод» кўрик танловини ташкил этган эди. Уни ўтказишдан мақсад халқимизнинг миллий маданиятини ривожлантириш ва тарғиб этиш, вилоятдаги ҳар бир шаҳар ва қишлоқнинг тарихий-маданий анъаналарига хос бўлган санъатини тиклаш, иқтидорли ёшларни кашф этиш ҳамда кекса ҳаваскор ижрочилар санъатини элга намойиш қилишдан иборат.

Тадбирнинг дастлабки босқичи февраль ва март ойларида туман ва шаҳарлар миқёсида ўтказилган эди.

Маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг шу йил 4 майдаги Фармонига биноан ижодкор ёшларнинг «Истеъдод» республика жамғармаси тузилди. Вилоят илмий услубият маданият маркази бу соҳада ўтказаётган кўрик-танловлар, давра суҳбатлари, мулоқотлар ва услубий масләҳатлар ўрганадиган амалий семинарларни ушбу Фармонга ҳозиржавоблик тариқасида мисол қилиб келтириш мумкин.

Очиғи, авваллари ҳам «Марҳабо талантлар» кўрик беллашувида кўпгина дуруст ишлар қилинган эди. «Истеъдод» кўрик-танловининг ушбу оммавий тадбирдан бир қанча фарқлари бор. Аввало, унда жанрлар чекланмаган. Анъанавий бўлган мақом, катта ашула, доирачилик, фольклор, лапар, бахшилик, вокал-чолғу куйлари ва қўшиқлари, оқинлик, якка рақс, лирик қўшиқ, дуэт, пародия жанрларидан ташқари иштирокчилар санъатнинг қолган барча жанрларида ҳам ўзлари тайёрлаган номерларни намойиш этадилар. Қолаверса, тадбирнинг яна битта сезиларли фарқи бор: «Марҳабо талантлар» кўрик беллашувида фақат районларнинг вакиллари вилоятда ғолиб чиққан бўлсалар, «Истеъдод» кўрик-танловида тайёрланган номерлар мутахассисларгагина маъқул бўлган ҳаваскор қатнашчилар якуний босқичга йўлланма оладилар.

«Истеъдод» кўрик-танлови иштирокчилари орасидан «Алла» ижрочилари ҳамда «Рақс» ижрочилари малакали фольклоршунос ва хореографлар томонидан вилоят кўрик-танловида иштирок этишга тавсия қилинди. Шунингдек, унда иштирок этган якка рақкослар, рақкосалар ва рақс гуруҳлари Мукаррама Турғунбоева ижро этган ва саҳналаштирган рақсларни ҳам ижро этишлари шарт.

Вилоят Илмий Услубият Маданият Маркази уюштирган «Истеъдод» кўрик-танловининг иккинчи босқичи Дўрмондаги Маданият саройида бўлиб ўтди. Танловда Ўзбекистон телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг раҳбари Анор Назаров эстрада вокал-чолғу жамоаларини баҳолади. Нуриддин Аминжонов мақом ва катта ашула ижрочиларини тинглади. Фольклор жамоалари билан Тошкент Давлат маданият институти доценти Саодат Йўлдошева мулоқот ўтказди.

«Истеъдод» кўрик-танловида кўпгина миллий гуруҳлар вакиллари ҳам ўз миллий анъана ва санъатини намойиш қилдилар.

Ғайрат ТЎЛАГАНОВ.

Ибратли тадбирлар

МАШРАБ ЯНА НАМАНГАНДА

Устод шоир яна ўз юртига қайтди. Қарийб 400 йил давом этган жаҳонгашталикка чек қўйилди. Устод Бобораҳим Машрабни юртдошлари ҳам шу даражада соғинган эканларки, таърифга тил ожиз...

Яқинда Наманганда Бобораҳим Машраб номли янги боғнинг очилиш маросими бўлиб ўтди. Тадбирга кимлар қаерлардан келмади дейсиз. Бу ёғи Тошкенту Сирдарё, бу ёғи Бухорою Самарқанд. Хуллас, давлатимизнинг бирор бурчи қолмадики, ажойиб анжуманга вакил келмаган бўлсин. Ҳатто қўшни жумҳуриятлардан ҳам меҳмонлар ташриф буюрдилар. Очилиш йиғинининг ўзидаёқ 80 мингдан зиёд киши қатнашди. Биз ана шу тантаналарга ўзимиз гувоҳ бўлганимиз учун ҳам айтдик-да, юртдошлар соғинчини таърифлашга тил ожиз, деб.

Очиғи, бугунги шароитда кичкинагина қурилиш қилишнинг ўзи бўлмайди. Шоир номидаги истироҳат боғининг 45 гектардан ҳам кўпроқ ерни банд қилганини ҳисобга олсак, наманганликлар қандай катта иш қилганини ҳис этишимиз мумкин бўлади. Мутасаддилар билан гаплашиб билдикки, боғ қурилиши 1990 йилда бошланган. Бироқ, сўнгги тўрт ой ичида қурилиш ишларининг 30 фоизидан ортиқроғи бажарилгани-да, таҳсинга лойиқ. Шоир бобомизнинг руҳи покларини шод этиш мақсадида ташкил этилган бу боғнинг қурилишига 40 миллион сўмдан зиёдроқ маблағ сарфланганини эса юртдошларнинг устод шоирга эҳтиромларидан далолат.

Тантанали очилиш маросимидан сўнг, яна бир савоб ишга қўл урилдики, унида, сизга айтмоқни лозим топдик. Болалар уйларида тарбияланган ва ночор оилаларнинг фарзандларидан бир қанчаси шу куни ўзларининг бахт тўйларини ўтказдилар. Албатта, тўй ҳаражатлари вилоят ва шаҳар ҳокимлиги ҳамда Машраб жамғармалари ҳисобидан бўлди. Бундан ташқари ҳар бир ёш оилага 10 минг сўмдан пул қўйилган омонат дафтарчаси, мустақил оила учун биринчи зарурат бўлган уй-рўзғор буюмлари берилди. Ҳатто уйга муҳтожлардан бирига уй ҳам ажратилди.

Бўлиб ўтган тадбирда вилоят ҳокими Б. Рапиқалиев, ЎзФАнинг Навоий номли Адабиёт институти директори, филология фанлари доктори Т. Мирзаев, Ўзбекистон халқ шоири Э. Воҳидовлар иштирок этдилар.

Аъзамжон МИРЗАЖОН,
«Туркистон» мухбири.

СУРАТЛАРДА: Машраб боғи очилиши ва боғда ўтказилган илк тўйлардан лавҳалар акс эттирилган.
Муаллиф олган суратлар.

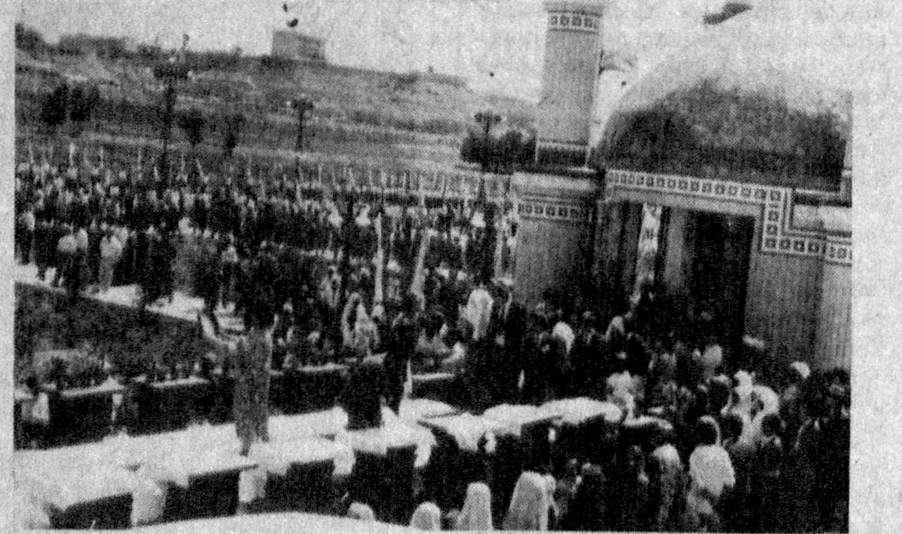

ПРЕЗИДЕНТ ФАРМОНЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

Директор ишдан олинди

Республика Президенти Ислом Каримовнинг тиббиёт ходимлари ва ижодкорларга яшаб турган давлат уйларини хусусий мулк қилиб бериш тўғрисидаги фармони ҳамма жойда мамнунлик билан кутиб олинди. Аммо бу муҳим ишга панжа орасидан қарайдиган раҳбарлар ҳам йўқ эмас экан.

Жиззах вилоятидаги Қўйтош кони директори Алибек Маматов шундай ўзбилармон бўлиб чиқди. У кон тасарруфидаги давлат уйларида истиқомат қилаётган тиббиёт ходимларининг уйларини хусусийлаштириб беришни олти ой кечиктириб юборди. Туман марказий касалхонаси бош шифокори Нарзулла Аҳмедов тақдим этган ҳужжатлар асосида давлат уйларини хусусий мулк қилиб беришни пайсалга солиб, тиббиёт ходимларининг ҳақли норозилигига сабаб бўлди. Бу муаммога Ғаллаорол тумани давлат назоратчилари аралашишига тўғри келди.

Президент фармонига эътиборсизлик билан қарагани ва ишдаги бошқа камчиликлари учун кон директори А. Маматов эгаллаб турган лавозимидан четлаштирилди.

Й. ЖЎРАЕВ,
ЎзА мухбири.

Газета саҳифаланаётганда:

ДАҚИҚАЛАР БАҲОСИНИ БИЛАСИЗМИ?

Тошкент телеграф-телефон станцияси ўз хизмати қиймати билан боғлиқ қуйидаги хабарни тарқатди. Унга мувофиқ шу йилнинг 20 май кунидан бошлаб, шаҳарлараро ва халқаро алоқа хизматлари учун янги нархлар белгиланди.

Хусусан, бир минутлик сўзлашувнинг нархи: Марказий Осиё мамлакатлари — Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон шаҳар ва қишлоқлари билан — 30 сўм; Россия, Украина, Белорус, Молдова, Арманистон, Грузия, Озарбайжон билан — 50 сўм, Оврупо давлатлари, шу жумладан Литва, Латвия, Эстония учун 900 сўм, Осиё давлатларига — 1200, Африка ва Америкага — 1400, Австралияга — 1700 сўм.

Мамлакатимиз пойтахтидан Бухоро, Қашқадарё, Навоий, Сурхондарё, Хоразм вилоятларига шунингдек, Қорақалпоғистонга сим орқали бир минутлик сўзлашувга 8 сўм, қолган вилоятлар учун 5 сўмдан пул тўлайсиз.

Халқаро телеграф алоқаси хизмати тарифлари эса қуйидагича: телеграммадаги битта сўзнинг баҳоси — Марказий Осиё давлатларига узатиш учун оддийсига 4 сўм, зудлик билан юбориладигани — 20-22 сўм, Россия, Украина, Белорусь, Молдова, Арманистон, Грузия ва Озарбайжон учун 6/18 сўмлик нисбатларда, Оврупо ва Болтиқбўйи давлатларига 200 сўм, Осиё, Африка, Австралия ва Америкага 300 сўмдан ҳақ олинади.

Туркистон бир, ватан бир

ТУРКИСТОН ИЖОРАТ МАРКАЗИ

ЛИЦЕЙГА МАРҲАМАТ

ҒУРУМСАРОЙДАГИ 36-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ НАМАНГАН ВИЛОЯТИДА ЯГОНА БЎЛГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ҲУНАР ЛИЦЕЙИГА АЙЛАНТИРИЛДИ.

Лицейда икки босқичли таълим жорий қилинган бўлиб, ўқиш муддати:

3 йил 10 ой

I-босқичда ўрта маълумот билан биргаликда ишчи касби берилади.

II-босқичда ўрта махсус маълумотли (техникум маълумоти) мутахассислар тайёрланади.

1993-94 ўқув йили учун лицейга қуйидаги мутахассисликлар бўйича

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

1. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ

I-босқичда ўқиш муддати 1 йилу 10 ой бўлиб, ўрта маълумот билан биргаликда тракторчи-машинист ва автомобиль ҳайдовчиси касблари берилиб, айрим ўқувчилар ишлаб чиқаришга юбориладилар. Иқтидорли ўқувчилар лицейда 2-босқич бўйича ўқишни давом эттиришиб, машина-трактор паркларини таъмирлаш ва фойдаланиш бўйича техник-механик мутахассислигига эга бўлишади.

II-АГРОНОМ

I-босқичда ўқиш муддати 1 йилу 10 ой бўлиб, ўрта маълумот билан биргаликда мева-сабзавотчилик устаси касби берилиб, айрим ўқувчилар ишлаб чиқаришга юборилади. Иқтидорли ўқувчилар лицейда II-босқич бўйича ўқишни давом эттиришиб агроном мутахассислигига эга бўлишади.

Лицей негизида бундан ташқари қуйидаги ишчи касблари учун ҳам ўқувчилар қабул қилинади:

IX-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН

1. Ижарачи — фермер (3 йил)
2. Трактор, қ/х машиналари ва автомобилларни таъмирловчи чилангар — (3 йил)
3. Болалар ошпази ва мактабгача тарбия муассасалари тарбиячи ёрдамчиси (ўрта маълумотсиз) — (2 йил)
4. Безакчи-рассом (ўрта маълумотсиз) — (2 йил)
5. Қишлоқ хўжалиги ҳисобчиси (ўрта маълумотсиз) — (2 йил)

XI-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН

1. Ижарачи — фермер — (1,5 йил)
2. Болалар ошпази ва мактабгача тарбия муассасалари тарбиячи ёрдамчиси — (1 йил)
3. Тракторчи-машинист-автомобиль ҳайдовчиси—(1 йил)
4. Насос қурилмалари машинисти, электромонтёр—автомобиль ҳайдовчиси — (1 йил)

Лицейнинг қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш мутахассислигига кирувчилар она тилидан диктант, физика ва математикадан тест синовлари, агрономия мутахассислигига кирувчилар она тилидан диктант, биология ва химиядан тест синовлари топширганларидан сўнг конкрус (танлов) асосида қабул қилинадилар.

Лицей негизидаги ишчи касбларга она тилидан диктант ва хоҳлаган касблари бўйича суҳбатдан ўтганларидан сўнг танлов асосида қабул қилинадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим:

1. Ариза. 2. Маълумоти тўғрисида шаҳодатнома. 3. Тиббий маълумотнома. 086/У. 4. Расм 3х4 см—4 дона. 5. Яшаш жойидан маълумотнома. 6. Хўжалик ёки ташкилот йўлланмаси.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Поп ноҳияси, Ғурумсарой қишлоғи. Тел: 33-277, 21-764, 21-993.

Муносабат

Биз билган ва билмаган Алишер

БУ ЙИЛ журналистикага қийин келди. Гап иқтисодий қийинчиликлар ҳақида эмас. Журналистлар ичида ўлим кўп бўлмоқда. Тўғри бу фожиаларнинг кўплари бевосита иш билан боғлиқ бўлмаган, кимдир сувга чўкиб, кимдир автомобиль ҳалокатидан, кимдир касалликдан дунёдан кўз юмган бўлса-да, бу мусибатлар ва умумий мураккабликлар орасида боғланиш бордек...

Алишерни биз яхши билардик. Баланд бўйли, истарали, очиқ юзли, мўйлаблари ўзига ярашган бу йигит кўзга яқин эди. Бунинг биринчи сабаби у ўзбек матбаасининг устунларидан бўлган Ислом Шоғуломовнинг ўғли эди. Шу боисми, журналист аҳли унинг ортидан қараб қоларди, юриш-туришига зимдан эътибор қиларди. Холисанилло гапни айтиш керак, қилдан қийиқ топадиган бу халқ Алишердан бир нуқсон тополмасди. Самимий кулиб «салом ҳамкасб», деб ўтиб кетарди. Бирор марта ўз мавқеидан, имконидан келиб чиқиб, қуруқлик қилмаган, олифтагарчиликка бурилмаган. Замон тўфонлари зўри билан бир пайтлар отасига зуғум бўлганда, уни ишдан олишди. Шунда ҳам сир бой бермади. Самимий кулиб, ўз ишини қилиб юраверди. Кейинчалик «Алишер кинога ўтиб кетибди», деб эшитдик.

Бунга кўп бўлди. Бир тўйга беш-олти журналист бориб қолган эдик. Тўйбошиларга яқин эканми, Алишер тўрдаги даврадан тушиб, «мен ўз ҳамкасбларим билан ўтираман», деб бизга қўшилганди. Шунда у қаерларда ишламасин, барибир журналистлигича қолишига тан бергандим ичимда.

Ўтган куни — муборак ҳайитнинг иккинчи оқшомида Ўзбекистон телевидениеси бир савобли кўрсатув қилди. У яқиндагина сафимиздан кетган Алишер ҳақида эди. Унинг вафоти ҳаммамизни қанчалик эзиб юборган бўлса, кўрсатув шунчалик ҳаяжонлантирди. Биз Алишер кейинги йилларда кино соҳасига ўтиб нималарга эришганини, нималарга улгурганини кўрдик. У яратган кўплаб ҳужжатли фильмлар қаторида сўнггиларидан бўлган иккитасини томоша қилдик. «Ишбилармон кишилар» «Совпластитал» ҳақида бўлиб, унда энди замон ишбилармонларники эканлиги, фақат тадбиркорлик билангина дунё миқёсларига чиқиш мумкинлиги ҳикоя қилинади. Кино бундан уч-тўрт йил олдин суратга олинган бўлишига қарамай, уни томоша қилганда беихтиёр, «бугуннинг гаплари-ку», деб юборасиз. Балки журналистнинг маҳорати ҳам шундадир. Иккинчи фильм «Ҳақиқий ўйинни кутамиз» деб номланган бўлиб, унда ўзбек футболининг истиқболи тўғрисида куйинчаклик билан сўз боради. Фильмда қадрдон «Пахтакор» командамизнинг қувонч ва ташвишлари орқали бутун ўзбек футболи муаммолари тилга олинади. Ва Алишер энг муҳим хулосани ясайди: Футбол бир гуруҳ кишиларнинг ўйини эмас. У миллионлар севган спорт. Бас, шундай экан, дунё даражасига чиқадиган ўйинчилар тарбиялаб етиштириш учун футболнинг моҳиятини ўзгартиришимиз керак. Ҳақиқий истеъдодларни халқ ичидан излаш керак. Тарихий ва кўзга суртгулик ажойиб эски футбол лавҳаларини ва ҳозирги ўйинларни маҳорат билан бирлаштириб, шундай картина яратилганки, у нафақат футбол мухлислари учун, ўзини шу юртнинг ватанпарвари деб билган ҳар бир киши учун аҳамиятлидир. Энди билсам Алишер Шоғуломов ижодининг бутун моҳияти ватанпарвалик учун қаратилган экан.

Ўта ҳаяжонли ва дардли бу кўрсатув кишини ўйлантиради. Беихтиёр бу бозор замонасининг бозорига тушиб қолиб одамгарчиликни, меҳр-оқибатни ҳам бозорга сола бошлаганимизни ўйлаб қолдим. Биз бир-биримизнинг қадримизга етишимиз, яқинроқ, эътиборлироқ бўлишимиз лозим эканлигини яна бир карра ҳис қилдик. Ахир ёнимизда юрган дўстимиз Алишерни ҳам деярли билмаган эканмиз.

Э ВОҲ, ЯХШИ одамлар ҳатто ўлгандан кейин ҳам қолганларга яхшиликдан сабоқ беряркан...

А. АҲМЕДОВ.

Луқма

ЯНА ҚАБУТАР БОҚСАКМИКАН?

Почта хизматига иши тушмайдиган одам йўқ. Аммо унинг тошбақа тахлит хизматидан кўплар норози. Масалан, бугун хат-хабар Тошкентдан Термизгача ёки аксинча, 10-12 кунлаб йўл босади.

Сурхондарё вилоят почта алоқа ишлаб чиқариш ва матбуот тарқатиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Светлана Варламованинг айтишича, ҳар қандай хат (буюртмами-йўқми, бундан қатъий назар) Термиздан республика пойтахтига 6 кунда етиб бориши керак экан. Қизиғи шундаки, илгари узоғи билан икки-уч кунда етиб борадиган хат почта хизмат ҳақи оширилганидан кейин йўлда узоқ муддат қолиб кетадиган бўлди. Бундай «тезкор» хизматдан тажанг бўлган кишилар «энди отам замонидаги хат элтувчи кабутарлар керак бўлиб қолди», — демоқда. Ҳар ҳолда, кабутарлар тез учарди, ишончли ва беминнат эди-да.

Ч. ТЎХТАЕВ,
ЎзА мухбири.

Келгуси сонда:

- ҚУЛГИ ЮЛДУЗЛАРИ «ТУРКИСТОН»ДА
- ҲОКИМНИ ХАЛҚ ҲУРМАТЛАСА...

Тошкент халқ хўжалиги институти томонидан Ҳусанжон Абдуллаевич Норқўзиев номига берилган УВ-1 серияли 063788-рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЕРДАМ ШУ БУЛСА...

Нижний Новгородга меҳмон бўлиб келган аёл Озодлик майдонида сайр қилиб юрганида юрак хуружи тутиб қолди. Бир зумда атрофига одамлар йиғилди, ҳар ким ҳар нарса деди, бироқ маслаҳатдан нарига ўтишолмади. Шу пайт бир эр-хотин (балки эр-хотин эмасдир), келди-да, иккаласи икки томондан бечора аёлнинг қўлтиғидан суяб турғазишиб, тўпланганларга қарата «Маслаҳат бергандан кўра, ёрдам берсаларингиз бўлмайдими, қанақа инсонсизлар?» дея койий-койий аёлга «ёрдам қўлини чўзишди».

Тўпланганлар ёрдамчи топилгани учун хотиржам тарқалишди. Эр-хотин эса аёлни суяб яқинроқдаги кўп қаватли уйнинг подъездига олиб киришди-да... аҳволи оғирлашиб бораётган мусофирни шип-шийдон қилиб тунаб кетишди.

БЕЛИ ЙУҒОНЛАР — ЯРОҚСИЗ

Покистон Ички ишлар вазирлигида хизмат қилиш жисмонан бақувватлик у ёқда турсин, ҳатто қомат хушбичимлигини ҳам талаб этаркан. Шунинг учун ҳам у ерда бақалоқ (биздагидек) миршабларни учратмайсиз. У ерда полициячиларнинг семириши ҳатто қонун билан таъқиқлаб қўйилган: уларнинг бел айланаси 86 сантиметрдан ортиб кетмаслиги керак. Акс ҳолда... уларга 6 ой муҳлат берилади. Шу вақт ичида ўзларининг аввалги қоматларини тиклашлари шарт.

ЕРҚАЛАМПИР, САБЗИ ВА ОШКУКЛАР АЙБДОР ЭМИШ

Қарағанда шаҳар маъмурияти кўп қаватли уйлар олдида томорқа қилишни таъқиқлаб қўйди. Сабаби: шаҳардаги тўққиз қаватли бинолардан бири Италиядаги Пизан минорасидан «ўрнак» олаётгани, яъни бу уй ўз ўқидан 65 сантиметрга қийшайиб кетган. Уйларнинг қийшайишига эса уй атрофидаги томорқалар — ерқалампир, сабзи, ошкўк ва ҳоказоларнинг экилиши сабаб бўлаётган эмиш.

ЙУЛДА СОЧИЛГАН ТУФЛИЛАР

Мўъжиза юз бермайди дейишади. Бўларканку! Бўлгандаям нақ Москванинг Садовой айланма йўлида содир бўлди-я!

Машиналар серқатнов кўчада сочилиб ётган (юк ташувчи машинадан 2 қути туфлилар тўплами тушиб қолган) Италия туфлиларини кўриб, одамлар бир дақиқа ҳайрон қолишди холос. Сўнг... нима бўлганини тасаввур қилиш қийин эмас.

Ҳар бири 15 минглик туфлилар эди-я, бир зумда талаб кетишди.

БИР ИХТИРОДА ИККИ ИХТИРОЧИ ЗАҲМАТИ БОР

Соат ихтиро қилган одам унинг сония мили (секунд стрелкаси)ни ҳам яратиш лозимлигини билмаганлиги барчани таажжубга солса керак. Ҳақиқатан ҳам соатни ихтиро қилган одам бошқа-ю, унинг сония милини яратган одам... умуман ўзга касб эгаси — дўхтир англиялик Жон Флоуэр (1649—1734 й). бўлади. У беморларда томир уришини ўлчаш учун соат сониясини яратган.

НАРХ-НАВОДАН ЙИҚИЛДИ

«Оврупо—Осиё янгиликлари» агентлиги тарқатган хабарга кўра, Ревда шаҳрида яшовчи С. оғир касаллиги туфайли бир йилдан бери кўчага чиқмаган эди. 78 ёшли бу кампирнинг соғлиғи энди яхшиланди ва яқинда биринчи марта кўчага чиқди. Бироқ... озиқ-овқат дўконига кирмай турса бўларкан.

Гап шундаки, кампир дўконда тухумнинг бир донаси 26 сўмлигини кўриб, [illegible] юрак хуружига мубтало бўлди ва дўкондан тўғри касалхонага олиб кетишди.

«Труд» газетасидан ўгирилди.

Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий қўмитаси ва Хоразм вилоят Ёшлар Иттифоқи қўмитаси Хоразм вилоят Ёшлар Иттифоқи қўмитасининг аъзоси Равшан ҚОДИРОВнинг фожеали ҳалок бўлганлиги муносабати билан оила аъзоларига, яқин биродарларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош муҳаррир: Жаббор РАЗЗОҚОВ.
Таҳрир ҳайъати: М.АБДУСАМАТОВА, А.АҲМЕДОВ (бош муҳаррир ўринбосари), К.ЖУМАНИЁЗОВ, З.МАМАДАЛИЕВ, К.РАҲИМОВ, З.РИХСИЕВ (масъул котиб), С.РУСТАМОВ.

Таъсис этувчилар:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАР ИТТИФОҚИ МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ ва "ТУРКИСТОН" ИЖОДИЙ ЖАМОАСИ
газета 1925 йил 8 февралдан "Ёш ленинчи" номи билан чиқа бошлаган.

ТАҲРИРИЯТ:
хатлар ва оммавий ишлар — 32-56-57; ёшлар сиёсати ҳамда фан ва халқ таълими — 32-57-93; ижодкор ёшлар — 32-57-52; иқтисод, қишлоқ ёшлари, спорт ва ватанпарварлик — 32-55-81; ахборот ва бадиий безаш — 32-53-98; тижорат — 32-58-48; қабулхона — 32-56-58.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Нашр кўрсаткичи: 64607

Газетамиз ҳафтанинг сешанба, пайшанба, шанба кунлари чиқади.

Қўлёзмалар ҳамда суратлар муаллифларга қайтарилмайди ва таҳлил этилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. Манзилгоҳи: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 56

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 00130 Буюртма Г — 285. 64402. нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди. 20.30 да.